Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

►B **ДИРЕКТИВА (ЕС) 2023/959 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**

от 10 май 2023 година

за изменение на Директива 2003/87/ЕО за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза и Решение (ЕС) 2015/1814 относно създаването и функционирането на резерв за стабилност на пазара за системата на Съюза за търговия с емисии на парникови газове

(текст от значение за ЕИП)

(ОВ L 130, 16.5.2023 г., стр. 134)

Поправена със:

►C1 Поправка, ОВ L 90176, 22.3.2024 г., стр. 1 (2023/959)

▼B

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2023/959 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 10 май 2023 година

за изменение на Директива 2003/87/ЕО за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза и Решение (ЕС) 2015/1814 относно създаването и функционирането на резерв за стабилност на пазара за системата на Съюза за търговия с емисии на парникови газове

(текст от значение за ЕИП)

Член 1

Изменения на Директива 2003/87/ЕО

Директива 2003/87/ЕО се изменя, както следва:

1) В член 1 втора алинея се заменя със следното:

„Настоящата директива предвижда и по-нататъшно намаляване на емисиите на парникови газове, така че да се достигне до нивата на намаление, които се считат за необходими от научна гледна точка за предотвратяване на опасно изменение на климата. Тя допринася за постигането на целта на Съюза за неутралност по отношение на климата и на неговите цели в областта на климата, предвидени в Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета (*), и по този начин - за постигането на целите на Парижкото споразумение (**).

(*) Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).

(**) ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4.“

2) В член 2 параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

„1. Настоящата директива се прилага спрямо дейностите, изброени в приложения I и III, и парниковите газове, изброени в приложение II. Когато дадена инсталация, която е включена в обхвата на СТЕ на ЕС поради експлоатацията на горивни съоръжения с обща номинална топлинна мощност над 20 MW, промени производствените си процеси с цел намаляване на емисиите си на парникови газове и вече не отговаря на този праг, държавата членка, в която се намира тази инсталация, предоставя на оператора възможности да остане в обхвата на СТЕ на ЕС до края на текущия и следващия петгодишен период по член 11, параграф 1, втора алинея след промяната на производствените си процеси. Операторът

▼B

на инсталацията може да реши, че инсталацията остава в обхвата на СТЕ на ЕС само до края на текущия петгодишен период или също и на следващия петгодишен период след промяната на производствените му процеси. Съответната държава членка уведомява Комисията за промените в сравнение със списъка, представен на Комисията съгласно член 11, параграф 1.

2. Настоящата директива се прилага, без да се засягат изискванията съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (*).

_____

(*) Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17).“

3) Член 3 се изменя, както следва:

а) буква б) се заменя със следното:

„б) „емисии“ означава отделянето на парникови газове от източници в дадена инсталация или отделянето от въздухоплавателно средство, извършващо въздухоплавателна дейност, посочена в приложение I, или от кораби, извършващи дейност в областта на морския транспорт, посочена в приложение I, на газове, определени по отношение на тази дейност, или отделянето на парникови газове, съответстващи на дейността, посочена в приложение III;“

б) буква г) се заменя със следното:

„г) „разрешително за емисии на парникови газове“ означава разрешително, издадено в съответствие с членове 5, 6 и 30б;“

в) буква ф) се заличава;

г) добавят се следните букви:

„ц) „корабно дружество“ означава корабособственикът или всяка друга организация или лице, като например мениджър или беърбоут чартьор, които са поели отговорността за експлоатацията на кораба от корабособственика и които при поемането на тази отговорност са се съгласили да поемат всички задължения и отговорности, наложени от Международния кодекс за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяването, посочени в приложение I към Регламент (ЕО) № 336/2006 на Европейския парламент и на Съвета (*);

ч) „плаване“ означава плаване съгласно определението в член 3, буква в) от Регламент (ЕС) 2015/757 на Европейския парламент и на Съвета (**);

ш) „администриращ орган по отношение на корабно дружество“ означава органът, който отговаря за администрирането на СТЕ на ЕС по отношение на корабно дружество в съответствие с член 3же;

▼B

щ) „пристанище на акостиране“ означава пристанището, в което корабът спира да натоварва или разтоварва товари, или да качва или да свалва пътници, или пристанището, в което кораб, обслужващ офшорната индустрия, спира с цел смяна на екипаж; изключени са спирането с цел единствено зареждане на гориво, попълване на запасите, смяна на екипажа на кораб, различен от кораб, обслужващ офшорната индустрия, въвеждане в сух док или извършване на ремонт на кораба, неговото оборудване или и двете, спирането в пристанище поради нужда от помощ или бедствено положение, прехвърлянето от кораб на кораб, извършено извън пристанищата, спирането единствено с цел подслон от неблагоприятни метеорологични условия или необходимо поради дейности по издирване и спасяване, както и спирането на контейнеровози в съседно пристанище по трансбордиране на контейнери, посочено в акта за изпълнение, приет съгласно член 3жа, параграф 2;

аа) „пътнически круизен кораб“ означава пътнически кораб, който няма товарна палуба и е предназначен изключително за търговски превоз на пътници при нощувка при пътуване по море;

аб) „договор за разлика в цената“ или „ДРЦ“ означава договор между Комисията и избрания чрез механизъм за състезателно наддаване, като например търг, производител на продукт с ниски или нулеви въглеродни емисии, съгласно който на производителя се предоставя подкрепа от Фонда за иновации, покриваща разликата между печелившата цена, известна още като „цената на упражняване“, от една страна, и референтна цена, получена от цената на произведения продукт с ниски или нулеви въглеродни емисии, пазарната цена на близък заместител или комбинация от тези две цени, от друга страна;

ав) „договор за разлика в цената на въглеродните емисии“ или „ДРЦВЕ“ означава договор между Комисията и избрания чрез механизъм за състезателно наддаване, като например търг, производител на продукт с ниски или нулеви въглеродни емисии, съгласно който на производителя се предоставя подкрепа от Фонда за иновации, покриваща разликата между печелившата цена, известна още като „цената на упражняване“, от една страна, и референтна цена, получена от средната цена на квотите, от друга страна;

аг) „договор с фиксирана премия“ означава договор между Комисията и избрания чрез механизъм за състезателно наддаване, като например търг, производител на продукт с ниски или нулеви въглеродни емисии, съгласно който на производителя се предоставя подкрепа под формата на фиксирана сума за единица произведен продукт;

▼B

ад) „регулиран субект“ за целите на глава IVa означава всяко физическо или юридическо лице, с изключение на крайния потребител на горивата, което участва в дейността, посочена в приложение III, и което попада в една от следните категории:

i) когато горивото преминава през данъчен склад съгласно определението в член 3, точка 11 от Директива (ЕС) 2020/262 на Съвета (***) — лицензиран складодържател съгласно определението в член 3, точка 1 от посочената директива, който е задължен да плати акциза, станал изискуем съгласно член 7 от посочената директива;

ii) ако точка i) от настоящата буква не е приложима — всяко друго лице, което е задължено да плати акциза, станал дължим съгласно член 7 от Директива (ЕС) 2020/262 или член 21, параграф 5, първа алинея от Директива 2003/96/ЕО на Съвета (****) по отношение на горивата, обхванати от глава IVa от настоящата директива;

iii) ако точки i) и ii) от настоящата буква не са приложими — всяко друго лице, което трябва да бъде регистрирано от съответните компетентни органи на държавата членка с цел да бъде задължено да плаща акциз, включително всяко лице, освободено от плащане на акциз съгласно член 21, параграф 5, четвърта алинея от Директива 2003/96/ЕО;

iv) ако точки i), ii) и iii) не са приложими или ако няколко лица са солидарно отговорни за плащането на един и същ акциз — всяко друго лице, определено от държава членка;

ае) „гориво“ за целите на глава IVa от настоящата директива означава всеки енергиен продукт, посочен в член 2, параграф 1 от Директива 2003/96/ЕО, включително горивата, изброени в таблица А и таблица В от приложение I към посочената директива, както и всеки друг продукт, предназначен за използване, предлаган за продажба или използван като моторно гориво или гориво за отопление съгласно член 2, параграф 3 от посочената директива, включително за производството на електроенергия;

аж) „освобождаване за потребление“ за целите на глава IVa от настоящата директива означава освобождаване за потребление съгласно определението в член 6, параграф 3 от Директива (ЕС) 2020/262;

аз) „цена на газа на TTF“ за целите на глава IVa означава цената на договора за фючърси за газ за месец напред, търгуван на виртуалната платформа за търговия с газ Title Transfer Facility (TTF), управлявана от Gasunie Transport Services B.V.;

▼B

аи) „цена на суровия нефт тип „Брент“ за целите на глава IVa означава цената на фючърси за суров нефт за месец напред, използвана като референтна цена за покупка на нефт.

(*) Регламент (ЕО) № 336/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 февруари 2006 г. за прилагане на Международния кодекс за управление на безопасността в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 3051/95 на Съвета (ОВ L 64, 4.3.2006 г., стр. 1).

(**) Регламент (ЕС) 2015/757 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2015 г. относно мониторинга, докладването и проверката на емисиите на въглероден диоксид от морския транспорт и за изменение на Директива 2009/16/ЕО (ОВ L 123, 19.5.2015 г., стр. 55).

(***) Директива (ЕС) 2020/262 на Съвета от 19 декември 2019 г. за определяне на общия режим на облагане с акциз (ОВ L 58, 27.2.2020 г., стр. 4).

(****) Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно преструктурирането на правната рамката на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51).“

4) Заглавието на глава II се заменя със следното:

„Въздухоплаване и морски транспорт“

5) Член 3а се заменя със следното:

„Член 3а

Обхват

Членове 3б—3ж се прилагат за разпределянето и издаването на квоти по отношение на въздухоплавателните дейности, изброени в приложение I. Членове 3жа—3жж се прилагат по отношение на дейностите в областта на морския транспорт, изброени в приложение I.“

6) Член 3ж се заменя със следното:

„Член 3ж

Планове за мониторинг и докладване

Администриращата държава членка гарантира, че всеки оператор на въздухоплавателно средство представя на компетентния орган в тази държава членка план за мониторинг, в който са изложени мерките за мониторинг и докладване на данните за емисиите, както и че тези планове са одобрени от компетентния орган в съответствие с актовете за изпълнение, посочени в член 14.“

7) Вмъкват се следните членове:

▼B

„Член 3жа

Обхват на прилагане за дейностите в областта на морския транспорт

1. Разпределянето на квоти и прилагането на изискванията за връщане по отношение на дейностите в областта на морския транспорт се прилагат по отношение на половината (50 %) от емисиите от кораби, извършващи плавания с начало в пристанище на акостиране под юрисдикцията на държава членка и пристигане в пристанище на акостиране извън юрисдикцията на държава членка, половината (50 %) от емисиите от кораби, извършващи плавания с начало в пристанище на акостиране извън юрисдикцията на държава членка и пристигане в пристанище на акостиране под юрисдикцията на държава членка, всички (100 %) емисии от кораби, извършващи плавания с начало в пристанище на акостиране под юрисдикцията на държава членка и пристигане в пристанище на акостиране под юрисдикцията на държава членка и всички (100 %) емисии от кораби в пристанище на акостиране под юрисдикцията на държава членка.

2. До 31 декември 2023 г. Комисията чрез актове за изпълнение съставя списък на съседните пристанища за трансбордиране на контейнери и го актуализира до 31 декември на всеки две години след това.

В тези актове за изпълнение дадено пристанище се посочва като съседно пристанище за трансбордиране на контейнери, когато делът на трансбордирането на контейнери, измерен в двадесет фута еквивалентни единици, надвишава 65 % от общия трафик на контейнери на това пристанище през последния дванадесетмесечен период, за който има налични данни, и когато това пристанище е разположено извън Съюза, но на по-малко от 300 морски мили от пристанище под юрисдикцията на държава членка. За целите на настоящия параграф контейнерите се считат за трансбордирани, когато се разтоварват от кораб до пристанището единствено с цел да бъдат натоварени на друг кораб. Списъкът, съставен от Комисията съгласно първа алинея, не включва пристанища, разположени в трета държава, за които тази трета държава ефективно прилага мерки, равностойни на настоящата директива.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 22а, параграф 2.

3. Членове 9, 9а и 10 се прилагат за дейностите в областта на морския транспорт по същия начин, по който се прилагат за другите дейности, попадащи в обхвата на СТЕ на ЕС, с долното изключение по отношение на прилагането на член 10.

До 31 декември 2030 г. се предоставя дял от квоти на държавите членки, в които съотношението на корабните дружества, които биха били под тяхна отговорност съгласно член 3же, към съответното им население през 2020 г. и въз основа на наличните данни за периода 2018—2020 г., е над 15 корабни дружества на един милион жители. Разпределените квоти съответстват на 3,5 % от допълнително разпределените квоти в резултат на увеличението на тавана за морския транспорт, посочено в член 9, трета алинея, през съответната година. За периода 2024—2025 г. разпределените квоти в допълнение към това се умножават по процентите, приложими

▼B

за съответната година съгласно член 3жб, първа алинея, букви а) и б). Приходите от продажбата чрез търг на този дял квоти следва да се използват за целите, посочени в член 10, параграф 3, първа алинея, буква ж), по отношение на морския сектор, и в букви е) и и). 50 % от разпределените квоти се разпределят между съответните държави членки въз основа на дела на корабните дружества под тяхна отговорност, а останалата част се разпределя поравно между тях.

Член 3жб

Поетапно въвеждане на изискванията за морския транспорт

Корабните дружества са длъжни да връщат квоти в съответствие със следния график:

а) 40 % от проверените емисии, докладвани за 2024 г., за които ще се прилагат изискванията за връщане на квоти в съответствие с член 12;

б) 70 % от проверените емисии, докладвани за 2025 г., за които ще се прилагат изискванията за връщане на квоти в съответствие с член 12;

в) 100 % от проверените емисии, докладвани за 2026 г. и всяка следваща година в съответствие с член 12.

Когато върнатите квоти са по-малко в сравнение с проверените емисии от морския транспорт за 2024 г. и 2025 г., след като бъде установена разликата между проверените емисии и върнатите квоти за всяка година, съответстващото на тази разлика количество квоти се отменя, а не се продава на търг съгласно член 10.

Член 3жв

Разпоредби за прехвърляне на разходите, свързани със СТЕ на ЕС, от корабното дружество към друг субект

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че когато съгласно договор крайната отговорност за закупуването на горивото или експлоатацията на кораба, или и двете се поема от субект, различен от корабното дружество, корабното дружество има право на възстановяване от този субект на разходите, произтичащи от връщането на квоти.

„Експлоатация на кораба“ за целите на настоящия член означава определяне на превозвания товар или маршрута и скоростта на кораба. Корабното дружество остава субектът, отговорен за връщането на квоти съгласно изискванията на членове 3жб и 12 и за цялостното спазване на разпоредбите на националното право, транспониращи настоящата директива. Държавите членки гарантират, че корабните дружества, за които носят отговорност, изпълняват задълженията за връщане на квоти съгласно членове 3жб и 12, независимо от правото на тези корабни дружества на възстановяване от търговските оператори на разходите, произтичащи от връщането.

▼B

Член 3жг

Мониторинг и докладване на емисиите от морския транспорт

По отношение на емисиите от дейностите в областта на морския транспорт, изброени в приложение I към настоящата директива, администриращият орган по отношение на корабно дружество гарантира, че корабното дружество, за което той отговаря, извършва мониторинг и докладва съответните параметри през отчетния период и му предоставя обобщени данни за емисиите на ниво дружество в съответствие с глава II от Регламент (ЕС) 2015/757.

Член 3жд

Правила за проверка и акредитация на емисиите от морския транспорт

Администриращият орган по отношение на корабно дружество гарантира, че докладваните обобщени данни за емисиите на ниво корабно дружество, подадени от корабното дружество съгласно член 3жг от настоящата директива, се проверяват в съответствие с правилата за проверка и акредитация, установени в глава III от Регламент (ЕС) 2015/757.

Член 3же

Администриращ орган по отношение на корабно дружество

1. Администриращият орган по отношение на корабно дружество е:

а) по отношение на корабно дружество, регистрирано в държава членка — държавата членка, в която е регистрирано корабното дружество;

б) по отношение на корабно дружество, която не е регистрирано в държава членка — държавата членка с най-голям отчетен брой посещения на пристанища от плавания, извършени от това корабно дружество през последните четири години на мониторинг, които попадат в обхвата по член 3жа;

в) в случай на корабно дружество, което не е регистрирано в държава членка и което не е извършило през предходните четири години на мониторинг нито едно плаване, попадащо в обхвата по член 3жа — държавата членка, в която кораб на корабното дружество е започнал или е завършил първото си плаване, попадащо в обхвата по посочения член.

2. Въз основа на най-надеждната налична информация Комисията изготвя чрез актове за изпълнение:

а) до 1 февруари 2024 г. — списък на корабните дружества, които са извършвали дейност в областта на морския транспорт, посочена в приложение I, попадаща в обхвата по член 3жа, на 1 януари 2024 г. или считано от тази дата, като посочва администриращия орган по отношение на корабно дружество в съответствие с параграф 1 от настоящия член;

▼B

б) до 1 февруари 2026 г. и на всеки две години след това — актуализиран списък, с който корабните дружества, регистрирани в дадена държава членка, се пренасочват към друг администриращ орган по отношение на корабно дружество, ако са променили държавата членка на регистрация в рамките на Съюза в съответствие с параграф 1, буква а) от настоящия член, или за да се включат корабни дружества, които впоследствие са извършвали дейност в областта на морския транспорт, посочена в приложение I, попадаща в обхвата по член 3жа в съответствие с параграф 1, буква в) от настоящия член; както и

в) до 1 февруари 2028 г. и на всеки четири години след това — актуализиран списък, с който корабните дружества, които не са регистрирани в държава членка, се пренасочват към друг администриращ орган по отношение на корабно дружество в съответствие с параграф 1, буква б) от настоящия член.

3. Администриращ орган по отношение на корабно дружество, който съгласно списъка, изготвен в съответствие с параграф 2, отговаря за дадено корабно дружество, продължава да носи тази отговорност, независимо от последващите промени в дейностите или регистрацията на корабното дружество, докато тези промени не бъдат отразени в актуализиран списък.

4. Комисията приема актове за изпълнение, с които се установяват подробни правила, свързани с администрирането на корабни дружества от страна на администриращите органи по отношение на корабно дружество съгласно настоящата директива. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 22а, параграф 2.

Член 12жж

Докладване и преглед

1. В случай на приемането от Международната морска организация (ИМО) на глобална, основана на пазара мярка за намаляване на емисиите на парникови газове от морския транспорт, Комисията прави преглед на настоящата директива с оглед на приетата мярка.

За тази цел Комисията представя доклад на Европейския парламент и на Съвета в срок от 18 месеца от приемането на такава глобална, основана на пазара мярка и преди тя да започне да се прилага. В този доклад Комисията разглежда глобалната, основана на пазара мярка по отношение на:

а) нейната амбиция с оглед на целите на Парижкото споразумение;

б) нейната цялостна екологосъобразност, включително в сравнение с разпоредбите на настоящата директива, обхващащи морския транспорт; както и

в) всеки въпрос, свързан със съгласуваността между СТЕ на ЕС и тази мярка.

▼B

Когато е целесъобразно, Комисията може да придружи доклада, посочен във втора алинея от настоящия параграф, със законодателно предложение за изменение на настоящата директива по начин, който е в съответствие с целта на Съюза в областта на климата за 2030 г. и целта за неутралност по отношение на климата, определена в Регламент (ЕС) 2021/1119, и с цел запазване на екологосъобразността и ефективността на действията на Съюза в областта на климата, за да се гарантира съгласуваност между прилагането на глобалната, основана на пазара мярка и СТЕ на ЕС, като същевременно се избегне всяка значителна двойна тежест.

2. В случай че до 2028 г. ИМО не приеме глобална, основана на пазара мярка за намаляване на емисиите на парникови газове от морския транспорт в съответствие с целите на Парижкото споразумение и най-малко до равнище, сравнимо с постигнатото в резултат от мерките на Съюза, предприети съгласно настоящата директива, Комисията представя доклад на Европейския парламент и на Съвета, в който разглежда необходимостта от прилагане на изискванията за разпределяне на квоти и връщане на квоти по отношение на повече от петдесет процента (50 %) от емисиите от кораби, извършващи плавания между пристанище на акостиране под юрисдикцията на държава членка и пристанище на акостиране извън юрисдикцията на държава членка, с оглед на целите на Парижкото споразумение. В този доклад Комисията разглежда по-специално напредъка на равнището на ИМО и проучва дали някоя трета държава разполага с основана на пазара мярка, равностойна на настоящата директива, и оценява риска от увеличаване на практиките на избягване на правилата, включително чрез преминаване към други видове транспорт или прехвърляне на пристанищни дейности към пристанища извън Съюза.

Когато е целесъобразно, докладът, посочен в първа алинея, се придружава от законодателно предложение за изменение на настоящата директива.

3. Комисията наблюдава прилагането на настоящата глава по отношение на морския транспорт, по-специално с цел откриване на поведение, целящо избягване на правилата, за да предотврати такова поведение на ранен етап, включително като взема предвид най-отдалечените региони, и докладва на всеки две години от 2024 г. относно прилагането на настоящата глава по отношение на морския транспорт и възможните тенденции относно корабните дружества, които се опитват да избегнат спазването на изискванията на настоящата директива. Комисията наблюдава също така въздействията по отношение, наред с другото, на възможни увеличения на транспортните разходи, нарушения на пазара и промени в пристанищния трафик, като например в резултат на избягването на пристанища и преместването на центрове за трансбордиране, общата конкурентоспособност на морския сектор в държавите членки, и по-специално въздействията върху корабните услуги, които представляват основни услуги за „териториално единство“. Ако е целесъобразно, Комисията предлага мерки за гарантиране на ефективното прилагане на настоящата глава по отношение на морския транспорт, по-специално мерки за справяне с тези тенденции относно корабните дружества, които се стремят да избегнат спазването на изискванията на настоящата директива.

4. Не по-късно от 30 септември 2028 г. Комисията прави оценка на целесъобразността на удължаването на срока на прилагане на член 3жа, параграф 3, втора алинея след 31 декември 2030 г. и, ако е целесъобразно, представя законодателно предложение за тази цел.

▼B

5. Не по-късно от 31 декември 2026 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, в който разглежда осъществимостта и икономическите, екологичните и социалните въздействия от включването в настоящата директива на емисии от кораби, включително от кораби, обслужващи офшорната индустрия, с брутен тонаж под 5 000 тона, но над 400 тона, като се основава по-специално на анализа, придружаващ прегледа на Регламент (ЕС) 2015/757, който трябва да се извърши до 31 декември 2024 г.

В този доклад се разглеждат и взаимовръзките между настоящата директива и Регламент (ЕС) 2015/757 и се използва опитът, натрупан от прилагането им. В този доклад Комисията разглежда и въпроса как настоящата директива може най-добре да насърчи навлизането на морски горива от възобновяеми и нисковъглеродни източници въз основа на жизнения цикъл. Ако е целесъобразно, докладът може да бъде придружен от законодателни предложения.“

8) Член 3з се заменя със следното:

„Член 3з

Обхват

Разпоредбите на настоящата глава се прилагат за разрешителните за емисии на парникови газове и за разпределението и издаването на квоти по отношение на дейностите, включени в списъка в приложение I, които не са въздухоплавателни дейности и дейности в областта на морския транспорт.“

9) В член 6, параграф 2 буква д) се заменя със следното:

„д) задължение за връщане на квоти, равни на общото количество емисии от инсталацията за всяка календарна година, проверени в съответствие с член 15, в срока, определен в член 12, параграф 3.“

10) Член 8 се заменя със следното:

„Член 8

Съгласуване с Директива 2010/75/ЕС

Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че когато в инсталациите се извършват дейности, които са включени в приложение I към Директива 2010/75/ЕС, условията и процедурата за издаване на разрешително за емисии на парникови газове са съгласувани с тези за издаването на разрешително, предвидени в посочената директива. Изискванията, установени в членове 5, 6 и 7 от настоящата директива, могат да бъдат включени в процедурите, предвидени в Директива 2010/75/ЕС.

Комисията извършва преглед на ефективността на полезните взаимодействия с Директива 2010/75/ЕС. Разрешителните, свързани с околната среда и климата, се съгласуват, за да се осигури ефективно и по-бързо изпълнение на мерките, необходими за постигане на целите на Съюза в областта на климата и енергията. Комисията може да представи доклад на Европейския парламент и на Съвета в контекста на бъдещ преглед на настоящата директива.“

▼B

11) В член 9 се добавят следните алинеи:

„През 2024 г. количеството квоти в целия Съюз се намалява с 90 милиона квоти. През 2026 г. количеството квоти в целия Съюз се намалява с 27 милиона квоти. През 2024 г. количеството квоти в целия Съюз се увеличава със 78,4 милиона квоти за морския транспорт. Линейният коефициент е 4,3 % от 2024 г. до 2027 г. и 4,4 % от 2028 г. Линейният коефициент се прилага и за квотите, съответстващи на средните емисии от дейностите в областта на морския транспорт, докладвани в съответствие с Регламент (ЕС) 2015/757 за 2018 г. и 2019 г., които са уредени в член 3жа от настоящата директива. Комисията публикува количеството квоти за целия Съюз до 6 септември 2023 г.

Съответно от 1 януари 2026 г. и 1 януари 2027 г. количеството квоти се увеличава, за да се вземе предвид включването в обхвата на емисиите на парникови газове, различни от емисиите на CO_2 от дейностите в областта на морския транспорт, и на емисиите от корабите, обслужващи офшорната индустрия, въз основа на техните емисии за последната година, за която има налични данни. Независимо от член 10, параграф 1, квотите, получени в резултат на това увеличаване, се предоставят за подкрепа на иновациите в съответствие с член 10а, параграф 8.“

12) Член 10 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 трета алинея се заменя със следното:

„2 % от общото количество квоти между 2021 г. и 2030 г. се продават чрез търг с цел създаване на фонд за подобряване на енергийната ефективност и модернизиране на енергийните системи на някои държави членки („държавите членки бенефициери“), както е предвидено в член 10г („Модернизационният фонд“). Държавите членки бенефициери за това количество квоти са държавите членки с БВП на глава от населението по пазарни цени под 60 % от средната стойност за Съюза през 2013 г. Средствата, съответстващи на това количество квоти, се разпределят в съответствие с част А от приложение IIб.

Освен това 2,5 % от общото количество квоти между 2024 г. и 2030 г. се продават на търг за Модернизационния фонд. Държавите членки бенефициери за това количество квоти са държавите членки с БВП на глава от населението по пазарни цени под 75 % от средната стойност за Съюза за периода 2016—2018 г. Средствата, съответстващи на това количество квоти, се разпределят в съответствие с част Б от приложение IIб.“

б) в параграф 3, първа алинея уводната част се заменя със следното:

„3. Държавите членки определят начина на използване на приходите от продажбата на квоти на търг съгласно параграф 2 от настоящия член, с изключение на приходите, установени като собствени ресурси в съответствие с член 311, трета алинея ДФЕС и вписани в бюджета на Съюза. Държавите членки използват тези приходи, с изключение на приходите, използвани за компенсиране на непреките разходи за въглеродни емисии, посочени в член 10а, параграф 6 от настоящата директива, или финансовата равностойност на тези приходи, за една или повече от следните цели:“

▼B

в) в параграф 3, първа алинея букви б)—е) се заменят със следното:

„б)развитие на енергията от възобновяеми източници и на електропреносните мрежи с оглед изпълнение на ангажимента на Съюза за енергия от възобновяеми източници и на целите на Съюза относно междусистемните връзки, както и за развитие на други технологии, които допринасят за прехода към безопасна и устойчива икономика с ниски въглеродни емисии, и за подпомагане на изпълнението на ангажимента на Съюза за увеличаване на енергийната ефективност на нивата, договорени в съответните законодателни актове, включително производството на електроенергия от потребители на собствена енергия от възобновяеми източници и общности за възобновяема енергия;

в) мерки за предотвратяване на обезлесяването и подкрепа на защитата и възстановяването на торфища, гори и други сухоземни или морски екосистеми, включително мерки, които допринасят за опазването, възстановяването и по-доброто им управление, в частност по отношение на защитените морски зони, и увеличаване на залесяването и повторното залесяване, които са благоприятни за биологичното разнообразие, включително в развиващи се държави, ратифицирали Парижкото споразумение, и мерки за трансфер на технологии и улесняване на адаптирането към неблагоприятните въздействия от изменението на климата в тези държави;

г) улавяне на емисии чрез използване на гори и почви в Съюза;

д) безопасно за околната среда улавяне и съхранение на CO_2 в геоложки формации, и по-специално от електроцентрали, работещи с твърди изкопаеми горива, и редица промишлени сектори и подсектори, включително в трети държави, и иновативни технологични методи за поглъщане на въглерод, като например прякото улавяне на въглерод от въздуха и неговото съхранение;

е) инвестиране във и ускоряване на прехода към видове транспорт, които допринасят значително за декарбонизацията на сектора, включително развитието на благоприятен за климата пътнически и товарен железопътен транспорт и автобусен превоз и технологии, мерки за декарбонизация на морския сектор, включително подобряване на енергийната ефективност на корабите, пристанищата, иновативните технологии и инфраструктура и устойчиви алтернативни горива, като водород и амоняк, които се произвеждат от възобновяеми източници, и технологии за задвижване с нулеви емисии, както и финансиране на мерки за оказване на подкрепа на декарбонизацията на летищата в съответствие с регламент на Европейския парламент и на Съвета за инфраструктурата за алтернативни горива и за отмяна на Директива 2014/94/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и регламент на Европейския парламент и на Съвета за осигуряване на еднакви условия на конкуренция за устойчив въздушен транспорт;“

▼B

г) в параграф 3, първа алинея буква з) се заменя със следното:

„з) мерки, предназначени за подобряване на енергийната ефективност, системите за централно отопление и изолацията, за подпомагане на ефективните и възобновяеми отоплителни и охладителни системи или за подпомагане на основното и поетапно основното саниране на сгради в съответствие с Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (*), като се започне със санирането на сградите с най-лоши енергийни характеристики;

_____

(*) Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13).“

д) в параграф 3, първа алинея се вмъкват следните букви:

„за) предоставяне на финансова подкрепа с цел справяне със социалните аспекти в домакинствата с ниски и средни доходи, включително чрез намаляване на нарушаващите конкуренцията данъци и целеви намаления на митата и таксите за електроенергия от възобновяеми източници;

зб) финансиране на национални схеми за дивиденти в областта на климата с доказано положително въздействие върху околната среда, документирани в годишния доклад, посочен в член 19, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета (*).

_____

(*) Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).“;

е) в параграф 3, първа алинея буква к) се заменя със следното:

„к) насърчаване на придобиването на професионални умения и пренасочването на работниците, с цел да се допринесе за справедливия преход към неутрална спрямо климата икономика, по-специално в регионите, които са най-силно засегнати от преобразуването на работни места, в тясно сътрудничество със социалните партньори, и инвестиране в повишаване на квалификацията и преквалификация на работниците, които могат да бъдат засегнати от прехода, включително работници в морския транспорт;

▼B

л) справяне с всеки остатъчен риск от изместване на въглеродни емисии в секторите, попадащи в обхвата на приложение I към Регламент (ЕС) 2023/956 на Европейския парламент и на Съвета (*), като се подкрепя преходът и се насърчава тяхната декарбонизация в съответствие с правилата за държавна помощ.

(*) Регламент (ЕС) 2023/956 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за създаване на механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите (ОВ L 130, 16.5.2023 г., стр. 52).“

ж) в параграф 3 след първа алинея се вмъква следната алинея:

„При определяне на използването на приходите, получени от продажбата на търг на квоти, държавите членки вземат предвид необходимостта от продължаване на увеличаването на международното финансиране на борбата с изменението на климата в уязвимите трети държави, посочени в първа алинея, буква й).“

з) в параграф 3 втора алинея се заменя със следното:

„Приема се, че държавите членки са изпълнили разпоредбите на настоящия параграф, ако са въвели и прилагат политики за данъчна или финансова подкрепа, включително по-специално в развиващите се държави, или национални регулаторни политики, които осигуряват финансова подкрепа, установени за целите, посочени в първа алинея, и чийто размер е равностоен на този на приходите, посочени в първа алинея.“

и) в параграф 3 трета алинея се заменя със следното:

„Държавите членки информират Комисията за използването на приходите и за действията, предприети съгласно настоящия параграф, в докладите си, представени съгласно член 19, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1999, като посочват, когато е приложимо и по целесъобразен начин, кои приходи са използвани и какви действия са предприети за изпълнение на техния интегриран национален план в областта на енергетиката и климата, представен в съответствие с посочения регламент, и своите териториални планове за справедлив преход, изготвени в съответствие с член 11 от Регламент (ЕС) 2021/1056 на Европейския парламент и на Съвета (*).

Докладите са достатъчно подробни, за да дадат на Комисията възможност да оцени спазването от страна на държавите членки на първа алинея.

(*) Регламент (ЕС) 2021/1056 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Фонда за справедлив преход (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 1).“

▼B

й) в параграф 4 първа алинея се заменя със следното:

„На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 23 от настоящата директива за допълване на настоящата директива по отношение на сроковете, администрирането и други аспекти на търговете, включително условията на търговете, които са необходими за прехвърляне на част от приходите в бюджета на Съюза като външни целеви приходи в съответствие с член 30г, параграф 4 от настоящата директива или като собствени ресурси в съответствие с член 311, трета алинея ДФЕС, за да се гарантира, че те се провеждат по открит, прозрачен, хармонизиран и недискриминационен начин. За тази цел процесът трябва да бъде предвидим, по-специално по отношение на графика и реда на провеждане на търговете и очакваното количество квоти, които ще бъдат осигурени.“

к) параграф 5 се заменя със следното:

„5. Комисията следи функционирането на европейския пазар на въглерод. Всяка година тя представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно функционирането на пазара на въглерод и други имащи отношение политики в областта на климата и енергетиката, включително провеждането на търговете, ликвидността и търгуваните обеми, с обобщение на информацията, предоставена от Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) в съответствие с параграф 6 от настоящия член, и информацията, предоставена от държавите членки относно финансовите мерки, посочени в член 10а, параграф 6. Ако е необходимо, държавите членки осигуряват предоставянето на цялата съответна информация на Комисията най-малко два месеца преди Комисията да приеме доклада.“

л) добавя се следният параграф:

„6. ЕОЦКП редовно наблюдава интегритета и прозрачността на европейския пазар на въглеродни емисии, по-специално по отношение на нестабилност на пазара и промените в цените, функционирането на търговете, търговските операции на пазара на квоти за емисии и техните деривати, включително извънборсовата търговия, ликвидността и търгуваните обеми, както и категориите и търговското поведение на участниците на пазара, включително позициите на финансовите посредници. ЕОЦКП включва съответните констатации и при необходимост отправя препоръки в оценките си до Европейския парламент, Съвета, Комисията и Европейския съвет за системен риск в съответствие с член 32, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета (*). За целите на задачите, посочени в първото изречение от настоящия параграф, ЕОЦКП и съответните компетентни органи си сътрудничат и обменят подробна

▼B

информация за всички видове сделки в съответствие с член 25 от Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета (**).

_____

(*) Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 84).

(**) Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) и за отмяна на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/ЕО, 2003/125/ЕО и 2004/72/ЕО на Комисията (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 1).“

13) Член 10а се изменя, както следва:

а) параграф 1 се изменя, както следва:

i) след втора алинея се добавят следните алинеи:

„Ако за дадена инсталация се прилага задължението за извършване на енергиен одит или за въвеждане на сертифицирана система за енергийно управление съгласно член 8 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (*) и ако препоръките от доклада от одита или от сертифицираната система за енергийно управление не са изпълнени, количеството безплатни квоти се намалява с 20 %, освен когато срокът за изплащане на съответните инвестиции надвишава три години или когато разходите за тези инвестиции са диспропорционални. Количеството безплатни квоти не се намалява, ако операторът докаже, че е изпълнил други мерки, които водят до намаляване на емисиите на парникови газове, равностойни на препоръчаните в доклада от одита или в сертифицираната система за управление на енергията за съответната инсталация.

Комисията допълва настоящата директива, като предвижда в делегираните актове, приети съгласно настоящия параграф, и без да се засягат правилата, приложими съгласно Директива 2012/27/ЕС, административно прости хармонизирани правила за прилагането на трета алинея от настоящия параграф, които гарантират, че прилагането на условията не застрашава еднаквите условия на конкуренция, екологосъобразността или равнопоставеното третиране на инсталациите в целия Съюз. В тези хармонизирани правила се предвиждат по-специално срокове, критерии за признаване на приложените мерки за енергийна ефективност, както и на алтернативни мерки за намаляване на емисиите на парникови газове, като се използва процедурата за национални мерки за изпълнение в съответствие с член 11, параграф 1 от настоящата директива.

▼B

В допълнение към изискванията, посочени в трета алинея от настоящия параграф, намалението с 20 %, посочено в същата алинея, се прилага, когато до 1 май 2024 г. операторите на инсталации, чиито нива на емисии на парникови газове са по-високи от 80-тия процентил от нивата на емисиите за съответните продуктови параметри, не са изготвили план за неутралност по отношение на климата за всяка от тези инсталации за нейните дейности, попадащи в обхвата на настоящата директива. Този план съдържа елементите, посочени в член 10б, параграф 4, и се изготвя в съответствие с актовете за изпълнение, предвидени в посочения член. Член 10б, параграф 4 се тълкува като отнасящ се само до ниво инсталация. Постигането на целите и етапните цели, посочени в член 10б, параграф 4, трета алинея, буква б), се проверява по отношение на периода до 31 декември 2025 г. и по отношение на всеки период, който приключва на 31 декември от всяка пета година след това, в съответствие с процедурите за проверка и акредитация, предвидени в член 15. Не се разпределят безплатни квоти над 80 %, ако постигането на междинните и етапните цели не е проверено по отношение на периода до края на 2025 г. или по отношение на периода 2026—2030 г.

Квотите, които не са разпределени поради намаляване на безплатното разпределяне на квоти в съответствие с трета и пета алинея от настоящия параграф, се използват за освобождаване на инсталациите от корекцията в съответствие с параграф 5 от настоящия член. Когато останат такива квоти, 50 % от тях се предоставят за подкрепа на иновациите в съответствие с параграф 8 от настоящия член. Останалите 50 % от тези квоти се продават на търг в съответствие с член 10, параграф 1 от настоящата директива и държавите членки следва да използват съответните приходи за справяне с всеки остатъчен риск от изместване на въглеродни емисии в секторите, попадащи в обхвата на приложение I към Регламент (ЕС) 2023/956, като подкрепят прехода и насърчават тяхната декарбонизация в съответствие с правилата за държавна помощ.

Безплатни квоти не се предоставят на инсталации в сектори или подсектори, доколкото те са обхванати от други мерки за справяне с риска от изместване на въглеродни емисии съгласно Регламент (ЕС) 2023/956. Мерките, посочени в първа алинея от настоящия параграф, се коригират съответно.

(*) Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).“

▼B

ii) трета алинея се заменя със следното:

„По принцип за всеки сектор и подсектор параметрите се изчисляват въз основа на продуктите, а не на суровините, така че да се постигнат максимални икономии от гледна точка на емисиите на парникови газове и енергийната ефективност в рамките на всеки производствен процес в дадения сектор или подсектор. За да се осигурят допълнителни стимули за намаляване на емисиите на парникови газове и повишаване на енергийната ефективност и да се гарантират еднакви условия на конкуренция за инсталациите, използващи нови технологии, които намаляват частично или изцяло елиминират емисиите на парникови газове, и инсталациите, използващи съществуващите технологии, се извършва преглед на прилагането през периода 2026—2030 г. на определените предварителни параметри за целия Съюз, с оглед на евентуално изменение на определенията и границите на системата на съществуващите продуктови параметри, като се вземат предвид като водещи принципи потенциалът за кръгово използване на материалите и че параметрите следва да бъдат независими от суровините и вида на производствения процес, когато производствените процеси имат една и съща цел. Комисията се стреми да приеме актовете за изпълнение с цел определяне на преразгледаните стойности на параметъра за безплатното разпределяне на квоти в съответствие с параграф 2, трета алинея във възможно най-кратък срок и преди началото на периода 2026—2030 г.“

б) вмъква се следният параграф:

„1а. При спазване на прилагането на Регламент (ЕС) 2023/956, не се разпределят безплатни квоти във връзка с производството на стоките, изброени в приложение I към посочения регламент.

Чрез дерогация от първа алинея от настоящия параграф, за първите години от прилагането на Регламент (ЕС) 2023/956 производството на стоки, изброени в приложение I към посочения регламент, се ползва от безплатни квоти в намалени количества. Прилага се коефициент за намаляване на количеството безплатни квоти за производството на тези стоки (коефициент по МКВЕГ). Коефициентът по МКВЕГ равен на 100 % за периода между влизането в сила на посочения регламент и края на 2025 г. и, при спазване на прилагането на разпоредбите, посочени в член 36, параграф 2, буква б) от същия регламент, е равен на 97,5 % през 2026 г., 95 % през 2027 г., 90 % през 2028 г., 77,5 % през 2029 г., 51,5 % през 2030 г., 39 % през 2031 г., 26,5 % през 2032 г. и 14 % през 2033 г. От 2034 г. не се прилага коефициентът по МКВЕГ.

Намаляването на безплатните квоти се изчислява ежегодно като средно съотношение между търсенето на безплатни квоти за производството на стоките, изброени в приложение I към Регламент (ЕС) 2023/956, и изчисленото общо търсене на безплатни квоти за всички инсталации за съответния период, посочен в член 11, параграф 1 от настоящата директива. В това изчисление се прилага коефициентът по МКВЕГ.

Квотите, получени в резултат на намаляването на безплатните квоти, се предоставят за подкрепа на иновациите в съответствие с параграф 8.

▼B

До 31 декември 2024 г. и като част от годишния си доклад до Европейския парламент и до Съвета съгласно член 10, параграф 5 от настоящата директива, Комисията оценява риска от изместване на въглеродни емисии за стоки, попадащи в обхвата на МКВЕГ и произведени в Съюза за износ към трети държави, които не прилагат СТЕ на ЕС или подобен механизъм за ценообразуване на въглеродните емисии. В доклада по-специално се оценява рискът от изместване на въглеродни емисии в секторите, за които ще се прилага МКВЕГ, по-специално ролята и ускореното навлизане на водорода, както и промените в търговските потоци и съпътстващите емисии на стоките, произведени от тези сектори на световния пазар. Когато в доклада се стигне до заключението, че съществува риск от изместване на въглеродни емисии за стоки, произведени в Съюза за износ в трети държави, които не прилагат СТЕ на ЕС или равностоен механизъм за ценообразуване на въглеродните емисии, Комисията представя, когато е целесъобразно, законодателно предложение за справяне с този риск от изместване на въглеродни емисии по начин, който е в съответствие с правилата на Световната търговска организация, включително член XX от Общо споразумение за митата и търговията (1994 г.), и е съобразен с декарбонизацията на инсталациите в Съюза.“

в) параграф 2 се изменя, както следва:

i) в трета алинея буква в) се заменя със следното:

„в) За периода 2026—2030 г. стойностите на параметъра се определят по начина, посочен в букви а) и г) от настоящата алинея, като се взема предвид буква д) от настоящата алинея, въз основа на информацията, подадена съгласно член 11 за 2021 г. и 2022 г., и въз основа на прилагането на ставката на годишно намаление по отношение на всяка година от периода 2008—2028 г.“

ii) в трета алинея се добавят следните букви:

„г) Когато процентът на годишното намаление надвишава 2,5 % или е под 0,3 %, стойностите на параметъра за периода 2026—2030 г. са стойностите на параметъра, приложими в периода 2013—2020 г., намалени с приложимата от двете посочени процентни ставки по отношение на всяка година между 2008 г. и 2028 г.

д) За периода 2026—2030 г. процентът на годишно намаление за продуктовия параметър за течни метали не се влияе от промяната на определенията на параметрите и границите на системата, приложими съгласно параграф 1, осма алинея.“;

iii) четвърта алинея се заменя със следното:

„Чрез дерогация по отношение на стойностите на параметъра за ароматни съединения и синтетичен газ, тези стойности се коригират със същия процент както параметрите за рафинериите с цел да се запазят еднакви условия на конкуренция за производителите на тези продукти.“

▼B

г) параграфи 3 и 4 се заличават;

д) параграф 5 се заменя със следното:

„5. С цел постигане на дела на подлежащите на продажба чрез търг квоти съгласно член 10, за всяка година, през която сумата на безплатно разпределените квоти не достигне максималното възможно количество при съобразяване на дела на квотите за продажба чрез търг, останалите неразпределени безплатни квоти до това количество се използват за предотвратяване или ограничаване на намалението на безплатно разпределените квоти, с оглед спазване на дела на разпределените чрез търг квоти през следващи години. Когато въпреки това се достигне максималното количество, безплатно разпределените квоти се коригират съответно. Всяко такова коригиране се прави по еднакъв начин. Въпреки това инсталациите, чиито нива на емисии на парникови газове са под средните за 10 % най-ефективни инсталации в даден сектор или подсектор в Съюза по отношение на съответните параметри за година, през която се прилага корекцията, се освобождават от тази корекция.“

е) в параграф 6 първа алинея се заменя със следното:

„Държавите членки приемат финансови мерки в съответствие с втора и четвърта алинея от настоящия параграф в полза на секторите и подсекторите, които са изложени на реален риск от изместване на въглеродни емисии поради значителни непреки разходи, действително възникващи при прехвърлянето на разходи за емисии на парникови газове в цените на електроенергията, при условие че тези финансови мерки са в съответствие с правилата за държавна помощ, и по-специално не водят до неоправдано нарушаване на конкуренцията на вътрешния пазар. Приетите финансови мерки не следва да компенсират непреките разходи, покрити от безплатно разпределените квоти в съответствие с параметрите, установени съгласно параграф 1 от настоящия член. Когато държава членка изразходва сума, по-висока от равностойността на 25 % от приходите си от търгове, посочени в член 10, параграф 3, за годината, в която са извършени непреките разходи, тя посочва причините за превишаването на тази сума.“

ж) в параграф 7 втора алинея се заменя със следното:

„От 2021 г. нататък квотите, които съгласно параграфи 19, 20 и 22 не са разпределени на инсталации, се добавят към количеството квоти, заделени в съответствие с първо изречение на първа алинея от настоящия параграф.“

з) параграф 8 се заменя със следното:

„8. 345 милиона квоти от количеството, което в противен случай би могло да бъде разпределено безплатно съгласно настоящия член, и 80 милиона квоти от количеството, което в противен случай би могло да бъде продадено на търг съгласно член 10, както и квотите, получени в резултат на намаляването на безплатно разпределените квоти, посочено в параграф 1а от настоящия член, се предоставят на фонд („Фондът за иновации“), чиято цел е да подкрепя иновациите в техниките, процесите и технологиите с ниски и нулеви въглеродни емисии, които значително допринасят за декарбонизацията на секторите, попадащи в обхвата на настоящата директива, и допринасят за постигането на целите за нулево замърсяване и за кръгова икономика, включително проекти, насочени към по-мащабно използване на тези техники, процеси и технологии с оглед

▼B

на широкото им внедряване в целия Съюз. Тези проекти трябва да имат значителен потенциал за намаляване на емисиите на парникови газове и да допринасят за икономии на енергия и ресурси в съответствие с целите на Съюза в областта на климата и енергетиката за 2030 г.

Комисията осигурява предварително квотите за Фонда за иновации, за да гарантира наличието на достатъчно ресурси за насърчаване на иновациите, включително за по-мащабното им използване.

Квотите, които не са издадени на операторите на въздухоплавателни средства поради преустановяване на дейността им и които не са необходими за покриване на евентуален недостиг на върнати квоти от тези оператори, също се използват за подпомагане на иновациите съгласно първа алинея.

Освен това 5 милиона квоти от количеството, посочено в член 3в, параграфи 5 и 7, свързани с квотите за емисии от въздухоплаването за 2026 г., се предоставят за подкрепа на иновациите съгласно първа алинея от настоящия параграф.

Освен това 50 милиона неразпределени квоти от резерва за стабилност на пазара се използват за допълване на евентуално останали приходи от 300 милиона квоти, които са на разположение за периода 2013—2020 г. съгласно Решение 2010/670/ЕС на Комисията (*), и своевременно се използват за подкрепа на иновациите съгласно първа алинея от настоящия параграф.

Фондът за иновации обхваща секторите, изброени в приложения I и III, както и продукти и процеси, заместващи въглеродно интензивните продукти, произвеждани или използвани в секторите, изброени в приложение I, включително иновативни технологии за възобновяема енергия и съхранение на енергия и екологично безопасно улавяне и използване на въглерод, което допринася значително за смекчаване на последиците от изменението на климата, по-специално за неизбежните емисии от процеси, и за подпомага стимулирането на изграждането и експлоатацията на проекти, насочени към екологично безопасно улавяне, пренос и съхранение на CO_2 в геоложки формации, по-специално за неизбежните емисии от промишлени процеси и прякото улавяне на CO_2 от въздуха с безопасно, устойчиво и трайно съхранение, в географски балансирани райони. Фондът за иновации може да подкрепя също така революционни технологии и инфраструктура, включително производството на нисковъглеродни и нулево въглеродни горива, за декарбонизация на морския сектор и секторите на въздухоплаването, железопътния и автомобилния транспорт, включително колективни форми на транспорт като обществения транспорт и автобусния превоз.

▼B

По отношение на въздухоплаването той може също така да подкрепя електрификацията и действията за намаляване на цялостното въздействие на въздухоплаването върху климата.

Комисията отделя специално внимание на проекти в секторите, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/956, за да се подкрепят иновациите в нисковъглеродните технологии, улавяне и използване на въглерод, улавяне, пренос и съхранение на CO_2 в геоложки формации, възобновяемата енергия и съхранението на енергия по начин, който допринася за смекчаване на последиците от изменението на климата, с цел през периода 2021—2030 г. проектите в тези сектори да получат значителен дял от финансовата равностойност на квотите, посочени в параграф 1а, четвърта алинея от настоящия член. Освен това Комисията може да обяви преди 2027 г. покани за представяне на предложения, насочени към секторите, обхванати от посочения регламент.

Комисията също така обръща специално внимание на проектите, допринасящи за декарбонизацията на морския сектор, и когато е целесъобразно, включва в поканите за представяне на предложения във Фонда за иновации теми, свързани с тази цел, включително за електрифициране на морския транспорт и за справяне с цялостното му въздействие върху климата, включително емисиите на сажди. В критериите за подбор на проекти на тези покани за представяне на предложения също така се обръща особено внимание и на потенциала за повишаване на опазването на биологичното разнообразие и намаляване на шумовото замърсяване и замърсяването на водите на проектите и инвестициите.

В съответствие с параграф 8а чрез Фонда за иновации може да се оказва подкрепа за проекти чрез състезателно наддаване, например ДРЦ, ДРЦВЕ или договори с фиксирана премия в подкрепа на технологии за декарбонизация, за които цената на въглеродните емисии може да не е достатъчен стимул.

Комисията търси полезни взаимодействия между Фонда за иновации и „Хоризонт Европа“, по-специално във връзка с европейските партньорства, и когато е целесъобразно, търси полезни взаимодействия между Фонда за иновации и други програми на Съюза.

Допустими са проекти във всички държави членки, включително малки и средни проекти, а за морския сектор — проекти с ясна добавена стойност за Съюза. Получилите подкрепа технологии трябва да са иновативни и все още да не са търговски жизнеспособни в подобен мащаб без подкрепа, но трябва да представляват революционни решения или да са достатъчно зрели за прилагане в мащаб, предхождащ мащаба на стопанска реализация.

Комисията гарантира, че квотите, предназначени за Фонда за иновации, се продават на търг в съответствие с принципите и условията, посочени в член 10, параграф 4 от настоящата директива. Постъпленията от търговете представляват външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета (**). Бюджетните задължения за действия, които надхвърлят една финансова година, могат да се разпределят под формата на годишни траншове за няколко години.

▼B

При поискване Комисията предоставя техническа помощ на държавите членки със слабо реално участие в проекти по Фонда за иновации с цел увеличаване на капацитета на отправилата искането държава членка да подкрепи усилията на организаторите на проекти на своя територия да подават заявления за финансиране от Фонда за иновации, за да се подобри реалното географско участие във Фонда за иновации и да се повиши цялостното качество на представяните проекти. Комисията се стреми към ефективно, основано на качеството географско покритие във връзка с финансирането от Фонда за иновации в рамките на Съюза и осигурява всеобхватен мониторинг на напредъка и подходящи последващи действия в това отношение.

Със съгласието на заявителите след приключването на поканата за представяне на предложения Комисията информира държавите членки за заявленията за финансиране на проекти на техните територии и им предоставя подробна информация относно тези заявления, за да улесни държавите членки в координирането на подкрепата за проектите. Освен това Комисията информира държавите членки за списъка на предварително подбраните проекти преди отпускането на подкрепата.

Проектите се избират посредством прозрачна процедура за подбор, по технологично неутрален начин в съответствие с целите на Фонда за иновации, определени в първа алинея от настоящия параграф, и въз основа на обективни и прозрачни критерии, като се отчита до каква степен проектите имат значителен принос за целите на Съюза в областта на енергетиката и климата, като същевременно допринасят за целите за нулево замърсяване и кръгова икономика в съответствие с първа алинея от настоящия параграф, и, когато е приложимо, степента, в която проектите допринасят за постигане на намаления на емисиите значително под параметрите, посочени в параграф 2. Проектите трябва да имат потенциал за широко приложение или за значително намаляване на разходите за преминаване към неутрална по отношение на климата икономика в съответните сектори. Приоритет се дава на иновативни технологии и процеси, чрез които се преодоляват множество въздействия върху околната среда. Проектите, включващи улавяне и използване на въглерод, трябва да водят до нетно намаляване на емисиите и да гарантират избягването или постоянното съхранение на CO_2. При безвъзмездни средства, отпускани чрез покани за представяне на предложения, могат да бъдат подкрепени до 60 % от съответните разходи за проекти, от които до 40 % не трябва да зависят от провереното избягване на емисии на парникови газове, при условие че са постигнати предварително определени етапни цели, като се отчита използваната технология. При подкрепа, предоставена чрез състезателно наддаване, и подкрепа за техническа помощ могат да бъдат подкрепени до 100 % от съответните разходи за проектите. Потенциалът за намаляване на емисиите в множество сектори, когато проектите са съчетани, включително в близки райони, се взема предвид в критериите, използвани при подбора на проекти.

При проектите, финансирани от Фонда за иновации, се изисква споделяне на знания с други съответни проекти, както и с изследователи, установени в Съюза, които имат законен интерес. Условията за споделяне на знания се определят от Комисията в поканите за представяне на предложения.

▼B

Поканите за представяне на предложения са открити и прозрачни. При подготовката на поканите за представяне на предложения Комисията се стреми да осигури необходимото покритие на всички сектори. Комисията предприема мерки, за да гарантира, че поканите за представяне на предложения се обявяват възможно най-широко, и по-специално на малките и средните предприятия.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 23 за допълване на настоящата директива по отношение на правилата за функционирането на Фонда за иновации, включително процедурата и критериите за подбор, както и допустимите сектори и технологичните изисквания за различните видове подкрепа.

Не се допуска даден проект да получава чрез механизма по настоящия параграф подкрепа, надвишаваща 15 % от общия брой налични за тази цел квоти. Тези квоти се вземат предвид съгласно параграф 7.

До 31 декември 2023 г. и всяка година след това Комисията докладва на Комитета по изменението на климата, посочен в член 22а, параграф 1 от настоящата директива, относно използването на Фонда за иновации, като предоставя анализ на получилите финансиране проекти по сектори и по държави членки и на очаквания принос на тези проекти за постигане на целта за неутралност по отношение на климата в Съюза, определена в Регламент (ЕС) 2021/1119. Комисията предоставя доклада на Европейския парламент и на Съвета и го оповестява публично.

(*) Решение 2010/670/ЕС на Комисията от 3 ноември 2010 г. за определяне на критерии и мерки за финансирането на демонстрационни проекти със стопански характер за безопасно за околната среда улавяне и съхранение в геоложки обекти на CO_2, както и за финансирането на демонстрационни проекти за новаторски технологии за възобновяема енергия, чрез схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове в Общността, въведена с Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 290, 6.11.2010 г., стр. 39).

(**) Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).“

и) вмъкват се следните параграфи:

„8а. За ДРЦ и ДРЦВЕ, сключени след приключване на механизъм за състезателно наддаване, се осигурява подходящо покритие чрез бюджетните задължения, произтичащи от постъпленията от продажбата на търг на квоти, налични във Фонда за иновации, като тези бюджетни задължения могат да се разпределят под формата на годишни траншове за няколко години. За първите два кръга на механизма за състезателно наддаване покриването на финансовия пасив, свързан с

▼B

ДРЦ и ДРЦВЕ, се гарантира изцяло с бюджетните кредити, произтичащи от постъпленията от продажбата на търг на квоти, разпределени на Фонда за иновации съгласно параграф 8.

Въз основа на качествена и количествена оценка от страна на Комисията на финансовите рискове, произтичащи от прилагането на ДРЦ и ДРЦВЕ, която се извършва след приключването на първите два кръга на механизма за състезателно наддаване и всеки път, когато е необходимо след това, в съответствие с принципа на предпазливост, съгласно който активите и печалбите не се надценяват и задълженията и загубите не се подценяват, Комисията може, в съответствие с правомощието по осма алинея, да реши да покрие само част от финансовия пасив, свързан с ДРЦ и ДРЦВЕ, чрез средствата, посочени в първа алинея, а останалата част — чрез други средства. Комисията се стреми да ограничи използването на други средства за покритие.

Когато оценката води до заключението, че са необходими други средства за покритие, за да се реализира пълният потенциал на ДРЦ и ДРЦВЕ, Комисията се стреми към балансирана комбинация от други средства за покритие. Чрез дерогация от член 210, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, Комисията определя степента на използване на други средства за покритие с делегирания акт, предвиден в осма алинея от настоящия параграф.

Останалата част от финансовия пасив се покрива в достатъчна степен, като се вземат предвид принципите на дял X от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, като когато е необходимо, се адаптира към особеностите на ДРЦ и ДРЦВЕ, чрез дерогация от член 209, параграф 2, букви г) и з), член 210, параграф 1, член 211, параграфи 1, 2, 4 и 6, членове 212, 213 и 214, член 218, параграф 1 и член 219, параграфи 3 и 6 от посочения регламент. Когато е приложимо, други средства за покритие, процентът на провизиране и необходимите дерогации се установяват в делегирания акт, предвиден в осма алинея от настоящия параграф.

За провизиране на ДРЦ и ДРЦВЕ Комисията не използва повече от 30 % от постъпленията от продажбата на търг на квоти, разпределени на Фонда за иновации съгласно параграф 8.

Процентът на провизиране е не по-нисък от 50 % от общия размер на финансовия пасив, поет от бюджета на Съюза за ДРЦ и ДРЦВЕ. При определянето на процента на провизиране Комисията взема предвид елементи, които могат да намалят финансовите рискове за бюджета на Съюза, извън наличните бюджетни кредити във Фонда за иновации, например евентуалното споделяне на финансовия пасив с държавите членки на доброволна основа или евентуален механизъм за презастраховане от частния сектор. Комисията прави преглед на процента на провизиране

▼B

най-малко на всеки три години от началната дата на прилагане на делегирания акт, с който той се определя за първи път.

За да се избегнат спекулативни заявления, достъпът до състезателно наддаване може да бъде обвързан с плащането от страна на заявителите на депозит, който да бъде отнет в случай на неизпълнение на договора. Тези отнети депозити се използват за Фонда за иновации като външни целеви приходи съгласно член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. Вноските, плащани на предоставящия средствата орган от бенефициер в съответствие с условията на ДРЦ или ДРЦВЕ, когато референтната цена е по-висока от цената на упражняване („обратни постъпления“), се използват за Фонда за иновации като външен целеви приход съгласно член 21, параграф 5 от посочения регламент.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 23 от настоящата директива за допълване на настоящата директива с цел предвиждане и подробно описание на други средства за покритие, ако има такива, и, когато е приложимо, на процента на провизиране и необходимите допълнителни дерогации от дял X от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 съгласно четвърта алинея от настоящия параграф, а също и на правилата относно функционирането на механизма за състезателно наддаване, по-специално по отношение на депозитите и обратните постъпления.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 23 за изменение на пета алинея от настоящия параграф чрез повишаване на ограничението от 30 %, посочено в същата алинея, с не повече от общо 20 процентни пункта, когато това е необходимо, за да се отговори на търсенето на ДРЦ и ДРЦВЕ, като се взема предвид опитът от първите кръгове на механизма за състезателно наддаване и се отчита необходимостта да се намери подходящ баланс в подкрепата от Фонда за иновации между безвъзмездни средства и такива договори.

Финансовата подкрепа от Фонда за иновации е пропорционална на целите в областта на политиките, определени в настоящия член, и не води до неоправдани изкривявания на вътрешния пазар. За тази цел подкрепата се отпуска само за покриване на допълнителни разходи или инвестиционни рискове, които не могат да бъдат носени от инвеститорите при нормални пазарни условия.

8б. 40 милиона квоти от количеството, което в противен случай би могло да бъде разпределено безплатно съгласно настоящия член, и 10 милиона квоти от количеството, което в противен случай би могло да бъде продадено на търг съгласно член 10 от настоящата директива, се предоставят на Социалния фонд за климата, създаден с Регламент (ЕС) 2023/955 на Европейския парламент и на Съвета (*). Комисията гарантира, че квотите, предназначени за Социалния фонд за климата, се продават на търг през 2025 г. в съответствие с принципите и условията, посочени в член 10, параграф 4 от настоящата директива

▼B

и делегирания акт, приет в съответствие с посочения член. Приходите от този търг представляват външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и се използват в съответствие с правилата, приложими за Социалния фонд за климата.

_____

(*) Регламент (ЕС) 2023/955 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за създаване на Социалния фонд за климата и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1060 (ОВ L 130, 16.5.2023 г., стр. 1).“

й) параграф 19 се заменя със следното:

„19. Не се предоставят безплатни квоти на инсталация, която е преустановила дейността си. Инсталации, по отношение на които разрешителното за емисии на парникови газове е с изтекъл срок на валидност или е отнето, както и инсталации, за които е технически невъзможно да извършват дейност или да възобновят дейността си, се считат за преустановили дейността си инсталации.“

к) добавя се следният параграф:

„22. Когато са необходими корекции на безплатните квоти, предоставени съгласно член 11, параграф 2, тези корекции се извършват, като се използват квоти от или се добавят квоти към количеството квоти, заделени в съответствие с параграф 7 от настоящия член.“

14) В член 10б, параграф 4 се добавят следните алинеи:

„В държава членка, в която средно за периода 2014—2018 г. делът ѝ на емисиите от централно отопление от общото количество на тези емисии в Съюза, разделен на дела на БВП на тази държава членка от общия БВП на Съюза, е по-голям от пет, за периода 2026—2030 г. се предоставят допълнителни безплатни квоти за централно отопление в размер на 30 % от количеството, определено съгласно член 10а, при условие че се направят инвестиции, равностойни на допълнителните безплатни квоти, за значително намаляване на емисиите преди 2030 г. съгласно плановете за неутралност по отношение на климата, посочени в трета алинея от настоящия параграф, както и че постигането на целите и етапните цели, посочени в буква б) от същата алинея, е потвърдено от проверката, извършена в съответствие с четвърта алинея от настоящия параграф.

До 1 май 2024 г. операторите на инсталации за централно отопление изготвят план за неутралност по отношение на климата за инсталациите, по отношение на които са подали заявление за допълнителни безплатни квоти в съответствие с втора алинея от настоящия параграф. Този план трябва да е в съответствие с целта за климатична неутралност, определена в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1119, и в него се предвиждат:

а) мерки и инвестиции за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г. на ниво инсталация или дружество, като се изключва използването на въглеродни компенсации;

▼B

б) междинни и етапни цели за измерване, до 31 декември 2025 г. и до 31 декември на всяка пета година след това, на напредъка към постигане на климатична неутралност съгласно буква а) от настоящата алинея;

в) оценка на въздействието по отношение на намаляването на емисиите на парникови газове на всяка от мерките и инвестициите, посочени в буква а) от настоящата алинея.

Постигането на целите и етапните цели, посочени в трета алинея, буква б) от настоящия параграф, се проверява по отношение на периода до 31 декември 2025 г. и по отношение на всеки период, който приключва на 31 декември от всяка пета година след това, в съответствие с процедурите за проверка и акредитация, предвидени в член 15. Не се разпределят безплатни квоти над количеството, посочено в първа алинея от настоящия параграф, ако постигането на междинните и етапните цели не е проверено по отношение на периода до края на 2025 г. или по отношение на периода 2026—2030 г.

Комисията приема актове за изпълнение, за да конкретизира минималното съдържание на информацията, посочена в трета алинея, букви а), б) и в) от настоящия параграф, и формата на плановете за неутралност по отношение на климата, посочени в същата алинея и в член 10а, параграф 1, пета алинея. Комисията търси полезни взаимодействия с други подобни планове, предвидени в правото на Съюза. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 22а, параграф 2.“

15) В член 10в параграф 7 се заменя със следното:

„7. Държавите членки изискват от инсталациите за производство на електроенергия и мрежовите оператори, които са бенефициери, да докладват до 28 февруари всяка година за реализирането на избраните от тях инвестиции, включително за състоянието на съотношението между безплатните квоти и извършените инвестиционни разходи, както и за видовете инвестиции, получили подкрепа. Държавите членки докладват за това на Комисията, а Комисията осигурява публичност на тези доклади.“

16) Вмъква се следният член:

„Член 10ва

По-ранен краен срок за преходното безплатно разпределяне на квоти с цел модернизация на енергийния сектор

Чрез дерогация от член 10в, съответните държави членки могат да предоставят преходно безплатно разпределени квоти на инсталации в съответствие с посочения член единствено за инвестиции, направени до 31 декември 2024 г. Всички квоти, които са на разположение на съответните държави членки в съответствие с член 10в за периода 2021—2030 г. и които не се използват за такива инвестиции, в съотношението, определено от съответната държава членка:

а) се добавят към общото количество квоти, които съответната държава членка ще продаде на търг съгласно член 10, параграф 2; или

б) се използват за подкрепа на инвестиции в рамките на Модернизационния фонд, посочен в член 10г, в съответствие с правилата, приложими за приходите от квоти, посочени в член 10г, параграф 4.

▼B

В срок до 15 май 2024 г. съответната държава членка уведомява Комисията за съответното количество квоти, които ще се използват съгласно член 10, параграф 2, първа алинея, буква а) и, чрез дерогация от член 10г, параграф 4, второ изречение, съгласно член 10г.“

17) Член 10г се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. За периода 2021—2030 г. се създава фонд за подкрепа на инвестициите, предложени от държавите членки бенефициери, включително за финансиране на малки инвестиционни проекти, за модернизация на енергийните системи и за подобряване на енергийната ефективност („Модернизационният фонд“). Модернизационният фонд се финансира посредством продажба чрез търг на квоти в съответствие с член 10, за посочените в същия член държави членки бенефициери.

Получаващите подкрепа инвестиции трябва са съобразени с целите на настоящата директива, както и с целите на съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г. относно Европейския зелен пакт и Регламент (ЕС) 2021/1119, както и с дългосрочните цели, заявени в Парижкото споразумение. Държавите членки бенефициери могат, когато е целесъобразно, да използват ресурсите на Модернизационния фонд за финансиране на инвестиции, включващи съседните гранични региони на Съюза. От Модернизационния фонд не се предоставя подкрепа за съоръжения за производство на енергия, които използват изкопаеми горива. Въпреки това приходите от квоти, посочени в уведомление съгласно параграф 4 от настоящия член, могат да се използват за инвестиции, свързани с газообразни изкопаеми горива.

Освен това, приходите от квоти, посочени в член 10, параграф 1, трета алинея от настоящата директива, могат, когато дейността се квалифицира като екологично устойчива съгласно Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета (*) и е надлежно обоснована от съображения за гарантиране на енергийната сигурност, да се използват за инвестиции, включващи газообразни изкопаеми горива, при условие че за производството на енергия квотите се продават на търг преди 31 декември 2027 г., а за инвестиции, включващи използване на газ надолу по веригата, квотите се продават на търг преди 31 декември 2028 г.

_____

(*) Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).“

б) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Най-малко 80 % от приходите от квоти, посочени в член 10, параграф 1, трета алинея, и от квоти, посочени в уведомление съгласно параграф 4 от настоящия член, и най-малко 90 % от приходите от квоти, посочени в член 10, параграф 1, четвърта алинея, се използват за подкрепа на инвестициите в следните области:

а) производство и използване на електрическа енергия от възобновяеми източници, включително водород от възобновяеми източници;

▼B

б) отопление и охлаждане от възобновяеми източници;

в) намаляване на общото потребление на енергия чрез енергийна ефективност, включително в промишлеността, транспорта, сградите, селското стопанство и отпадъците;

г) съхранение на енергия и модернизация на енергийните мрежи, включително управление на потреблението, топлопроводите и мрежите за пренос на електроенергия, увеличаване на междусистемните връзки между държавите членки и инфраструктура за мобилност с нулеви емисии;

д) подкрепа за домакинствата с ниски доходи, включително в селските и отдалечените райони, за справяне с енергийната бедност и за модернизиране на отоплителните им системи; както и

е) справедлив преход в зависимите от въглеродни емисии региони в държавите членки бенефициери, така че да се подкрепят пренасочването, преквалификацията и повишаването на квалификацията на работниците, образованието, инициативите за търсене на работа и новосъздадените предприятия, в диалог с гражданското общество и социалните партньори, по начин, който е съобразен със и допринася за провеждането на съответните действия, включени от държавите членки в техните териториални планове за справедлив преход в съответствие с член 8, параграф 2, първа алинея, буква к) от Регламент (ЕС) 2021/1056, когато е приложимо.“

в) параграф 11 се заменя със следното:

„11. Инвестиционният комитет докладва ежегодно на Комисията за опита при оценяването на инвестициите, по-специално по отношение на намаляването на емисиите и разходите за намаляване на емисиите. До 31 декември 2024 г. Комисията, като взема предвид констатациите на инвестиционния комитет, прави преглед на областите за проектите, посочени в параграф 2, и на основанието, на което инвестиционният комитет отправя препоръките си.

Инвестиционният комитет организира публикуването на годишния доклад. Комисията предоставя годишния доклад на Европейския парламент и на Съвета.“

18) Вмъква се следният член:

„Член 10е

Принцип за ненанасяне на значителни вреди

От 1 януари 2025 г. държавите членки бенефициери и Комисията използват приходите от продажбата на квоти на търг, предназначени за Фонда за иновации съгласно член 10а, параграф 8 от настоящата директива, и на квотите, посочени в член 10, параграф 1, трета и четвърта алинея от настоящата директива, в съответствие с критериите за „ненанасяне на значителни вреди“, установени в член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато тези приходи се използват за икономическа дейност, за която са установени технически критерии за проверка, необходима да се определи дали дадена икономическа дейност нанася значителни вреди по отношение на една или повече от съответните екологични цели по член 10, параграф 3, буква б) от посочения регламент.“

▼B

19) В член 11, параграф 2 датата „28 февруари“ се заменя с „30 юни“

20) Заглавието на глава IV се заменя със следното:

„Разпоредби, приложими за въздухоплаването, морския транспорт и стационарните инсталации“

21) Член 12 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Държавите членки гарантират, че квотите, издадени от компетентен орган на друга държава членка, се признават за целите на изпълнението на задълженията по параграф 3 на оператор, оператор на въздухоплавателно средство или корабно дружество.“

б) параграф 2а се заличава;

в) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Държавите членки, администриращите държави членки и администриращите органи по отношение на корабни дружества гарантират, че до 30 септември всяка година:

а) операторът на всяка инсталация предава брой квоти, който е равен на общите емисии от тази инсталация през предходната календарна година, проверени в съответствие с член 15;

б) всеки оператор на въздухоплавателно средство предава брой квоти, който е равен на общите му емисии през предходната календарна година, проверени в съответствие с член 15;

в) всяко корабно дружество предава брой квоти, който е равен на общите му емисии през предходната календарна година, проверени в съответствие с член 3жд.

Държавите членки, администриращите държави членки и администриращите органи по отношение на корабни дружества осигуряват отмяната на квотите, върнати в съответствие с първа алинея.“

г) след параграф 3 се вмъкват следните параграфи:

„3-д. Чрез дерогация от параграф 3, първа алинея, буква в), корабните дружества могат да връщат 5 % по-малко квоти от своите проверени емисии, освободени до 31 декември 2030 г. от кораби от ледови клас, при условие че тези кораби имат ледови клас IA или IA Super или равностоен ледови клас, установен въз основа на Препоръка 25/7 на HELCOM.

Когато върнатите квоти са по-малко в сравнение с проверените емисии, след като бъде установена разликата между проверените емисии и върнатите квоти за всяка година, съответстващото на тази разлика количество квоти се отменя, а не се продава на търг съгласно член 10.

▼B

3-г. Чрез дерогация от параграф 3, първа алинея, буква в) от настоящия член и член 16, Комисията, по искане на държава членка, предвижда чрез акт за изпълнение държавите членки да приемат, че изискванията, установени в посочените разпоредби, са изпълнени, и да не предприемат действия срещу корабните дружества по отношение на емисиите, които са освободени до 31 декември 2030 г. от плавания, извършвани от пътнически кораби, различни от пътнически круизни кораби, и от кораби ро-пакс, между пристанище на остров под юрисдикцията на отправилата искане държава членка, който няма пътна или железопътна връзка с континенталната част и чието население според най-надеждните актуални данни, налични към 2022 г., е по-малко от 200 000 постоянно пребиваващи, и пристанище под юрисдикцията на същата държава членка, и по отношение на емисиите от дейностите в пристанище, осъществявани от тези кораби във връзка с тези плавания.

Комисията публикува списък на островите, посочени в първа алинея, и съответните пристанища и актуализира този списък.

3-в. Чрез дерогация от параграф 3, първа алинея, буква в) от настоящия член и член 16, Комисията, по съвместно искане на две държави членки, едната от които няма сухопътна граница с друга държава членка, а другата от които се намира географски най-близо до държавата членка без сухопътна граница, предвижда чрез акт за изпълнение държавите членки да приемат, че изискванията, установени в тези разпоредби, са изпълнени и да не предприемат действия срещу корабните дружества по отношение на емисиите, които са освободени до 31 декември 2030 г. от плавания, извършвани от пътнически кораби или от кораби ро-пакс в рамките на международен договор за обществени услуги или международно задължение за обществена услуга, посочени в съвместното искане, свързващи двете държави членки, и по отношение на емисиите от дейностите в пристанище, осъществявани от тези кораби във връзка с тези плавания.

3-б. Задължение за връщане на квоти не възниква по отношение на емисиите, освободени до 31 декември 2030 г. от плавания между пристанище, разположено в най-отдалечен регион на държава членка, и пристанище, разположено в същата държава членка, включително плавания между пристанища в най-отдалечен регион и плавания между пристанища на най-отдалечените региони на същата държава членка, както и от дейностите, извършвани в пристанище от тези кораби във връзка с тези плавания.“

д) параграф 3-а се заменя със следното:

„3-а. Когато и докато това е необходимо, за да се защити екологосъобразността на СТЕ на ЕС, на операторите, операторите на въздухоплавателни средства и корабните дружества в СТЕ на ЕС се забранява да използват издадени от държава членка квоти, по отношение на които съществуват задължения, които ще бъдат погасени спрямо операторите, операторите на въздухоплавателни средства и корабните дружества. Правният акт, посочен в член 19, параграф 3, включва мерките, необходими в случаите по настоящия параграф.“

е) вмъква се следният параграф:

„3б. Задължение за връщане на квоти не възниква по отношение на емисии на парникови газове, за които се

▼B

смята, че са уловени и използвани по такъв начин, че да се свържат трайно химически в даден продукт, така че да не навлизат в атмосферата при нормална употреба, включително нормални дейности, извършвани след края на жизнения цикъл на продукта.

Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 23 за допълване на настоящата директива по отношение на изискванията, при чието изпълнение се приема че парниковите газове са трайно химически свързани в даден продукт съгласно първа алинея от настоящия параграф.“

ж) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Държавите членки предприемат необходимите стъпки, за да гарантират отмяна на квотите във всеки момент по искане на лицето, което ги притежава. При закриване на мощности за производство на електроенергия на тяхна територия поради допълнителни национални мерки държавите членки могат и силно се насърчават да отменят квоти от общото количество квоти, с които разполагат за продажба чрез търг, както е посочено в член 10, параграф 2, до количеството, съответстващо на средните проверени емисии от съответната инсталация през периода, обхващащ петте години преди закриването. Съответните държави членки информират Комисията за планираната отмяна или за причините да не се извършва отмяна в съответствие с делегираните актове, приети съгласно член 10, параграф 4.“

22) В член 14, параграф 1, първа алинея се заменя със следното:

„Комисията приема актове за изпълнение относно подробните условия за мониторинг и докладване на емисии и, когато е целесъобразно, на данните за дейността по отношение на дейностите, изброени в приложение I към настоящата директива, и на последиците от въздухоплаването, различни от CO_2, върху маршрути, за които емисиите се докладват съгласно настоящата директива, като за основа се използват принципите за мониторинг и докладване, установени в приложение IV към настоящата директива, и изискванията, установени в параграфи 2 и 5 от настоящия член. В тези актове за изпълнение също така се посочва потенциалът за глобално затопляне на всеки парников газ и се вземат предвид актуалните научни знания относно последиците от емисиите от въздухоплаването, различни от CO_2, в изискванията за мониторинг и докладване на емисиите и тяхното въздействие, включително последиците от въздухоплаването, различни от CO_2. С тези актове за изпълнение се предвижда прилагането на критериите за устойчивост и намаляване на емисиите на парникови газове при използването на биомаса, установени с Директива (ЕС) 2018/2001, с всички необходими корекции с цел прилагането им съгласно настоящата директива, така че тази биомаса да бъде с нулева ставка. В тях се определят начините за отчитане на съхранението на емисии от комбинация от източници с нулева ставка и източници, които не са с нулева ставка. В тях се посочва също така как се отчитат емисиите от възобновяеми горива от небиологичен произход и рециклирани въглеродни горива, като се гарантира, че тези емисии се отчитат и се избягва двойното отчитане.“

▼B

23) Член 16 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Държавите членки осигуряват публикуването на имената на операторите, на операторите на въздухоплавателни средства и на корабните дружества, които нарушават изискванията за връщане на достатъчно квоти по настоящата директива.“

б) в параграф 3 датата „30 април“ се заменя с „30 септември“;

в) вмъква се следният параграф:

„3а. Санкциите, предвидени в параграф 3, се прилагат и по отношение на корабните дружества.“

г) вмъква се следният параграф:

„11а. По отношение на корабно дружество, което не е спазило задълженията за връщане през два или повече последователни отчетни периода и когато спазването им не е постигнато чрез други принудителни мерки, компетентният орган на държавата членка на пристанището на влизане може, след като даде възможност на съответното корабно дружество да представи бележки, да издаде заповед за незабавно напускане на пристанището, която се съобщава на Комисията, Европейската агенция по морска безопасност (ЕАМБ), другите държави членки и съответната държава на знамето. Вследствие на издаването на такава заповед за незабавно напускане на пристанището всяка държава членка, с изключение на държавата членка, под чието знаме плава корабът, отказва достъп на корабите, за които отговаря съответното корабно дружество, до всички свои пристанища, докато корабното дружество не изпълни своите задължения за връщане в съответствие с член 12. Когато корабът плава под знамето на държава членка и влезе или бъде открит в някое от нейните пристанища, съответната държава членка, след като даде възможност на съответното корабно дружество да представи бележки, задържа кораба, докато корабното дружество не изпълни своите задължения за връщане.

Когато кораб на корабно дружество, посочено в първа алинея, се намира в пристанище на държавата членка, под чието знаме плава корабът, съответната държава членка може, след като даде възможност на съответното корабно дружество да представи бележки, да издаде заповед за задържане на кораба на държавата членка на знамето, докато корабното дружество не изпълни задълженията си за връщане. Тя информира Комисията, ЕАМБ и останалите държави членки за това. В резултат на издаването на такава заповед за задържане на кораба от държавата членка на знамето всяка държава членка предприема същите мерки като тези, които е необходимо да приеме след издаването на заповед за незабавно напускане на пристанището в съответствие с първа алинея, второ изречение.

Настоящият параграф не засяга действието на международните морски правила, приложими в случай на кораби в бедствено положение.“

▼B

24) Член 18б се заменя със следното:

„Член 18б

Съдействие от Комисията, ЕАМБ и други съответни организации

1. За да изпълнят задълженията си по член 3в, параграф 4 и членове 3ж, 3жг, 3жд, 3же, 3жж и 18а Комисията, администриращата държава членка и администриращите органи по отношение на корабни дружества могат да поискат съдействие от ЕАМБ или от друга съответна организация и могат да сключат с тези организации подходящи споразумения за тази цел.

2. Комисията, със съдействието на ЕАМБ, се стреми да разработи подходящи инструменти и насоки с цел улесняване и координиране на дейностите по проверка и осигуряване на спазването, свързани с прилагането на настоящата директива спрямо морския транспорт. Доколкото е възможно, тези насоки и инструменти се предоставят на разположение на държавите членки и проверяващите органи за целите на обмена на информация и за да се гарантира по-стриктно изпълнение на националните мерки за транспониране на настоящата директива.“

25) Член 23 се изменя, както следва:

а) параграфи 2 и 3 се заменят със следното:

„2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 3в, параграф 6, член 3г, параграф 3, член 10, параграф 4, член 10а, параграфи 1, 8 и 8а, член 10б, параграф 5, член 12, параграф 3б, член 19, параграф 3, член 22, член 24, параграф 3, член 24а, параграф 1, член 25а, параграф 1, член 28в и член 30й, параграф 1, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от 8 април 2018 г.

3. Делегирането на правомощието, посочено в член 3в, параграф 6, член 3г, параграф 3, член 10, параграф 4, член 10а, параграфи 1, 8 и 8а, член 10б, параграф 5, член 12, параграф 3б, член 19, параграф 3, член 22, член 24, параграф 3, член 24а, параграф 1, член 25а, параграф 1, член 28в и член 30й, параграф 1, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.“

б) параграф 6 се заменя със следното:

„6. Делегиран акт, приет съгласно член 3в, параграф 6, член 3г, параграф 3, член 10, параграф 4, член 10а, параграф 1, 8 или 8а, член 10б, параграф 5, член 12, параграф 3б, член 19, параграф 3, член 22, член 24, параграф 3, член 24а, параграф 1, член 25а, параграф 1, член 28в или член 30й, параграф 1, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако

▼B

преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок може да се удължи с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.“

26) Член 29 се заменя със следното:

„Член 29

Доклад с цел гарантиране на по-доброто функциониране на пазара на въглерод

Ако редовният доклад относно пазара на въглерод, посочен член 10, параграфи 5 и 6, съдържа доказателства, че пазарът на въглерод не функционира правилно, в срок от три месеца Комисията представя доклад на Европейския парламент и на Съвета. Докладът може да бъде придружен, когато е целесъобразно, от законодателни предложения, насочени към повишаване на прозрачността и целостта на пазара на въглеродни емисии, включително свързаните пазари на деривати, и към предприемане на корективни мерки за подобряване на неговото функциониране, както и за подобряване на предотвратяването и разкриването на дейности, свързани с пазарна злоупотреба.“

27) Член 29а се заменя със следното:

„Член 29а

Мерки в случай на прекомерни колебания в цените

1. Ако средната цена на квотите за предходните шест календарни месеца надвишава с повече от 2,4 пъти средната цена на квотите за предходния двугодишен референтен период, 75 милиона квоти се освобождават от резерва за стабилност на пазара в съответствие с член 1, параграф 7 от Решение (ЕС) 2015/1814.

За квотите, попадащи в обхвата на глави II и III, цената на квотите, посочена в първа алинея от настоящия параграф, е цената на търговете, проведени в съответствие с делегираните актове, приети съгласно член 10, параграф 4.

Предходният двугодишен референтен период, посочен в първа алинея, е двугодишният период, който приключва преди първия месец от периода от шест календарни месеца, посочен в същата алинея.

Когато условието по първа алинея от настоящия параграф е изпълнено и параграф 2 не е приложим, Комисията публикува съответно обявление в *Официален вестник на Европейския съюз*, в което посочва датата, на която условието е било изпълнено.

▼B

Комисията публикува в рамките на първите три работни дни на всеки месец средната цена на квотите за предходните шест календарни месеца и средната цена на квотите за предходния двугодишен референтен период. Ако условието, посочено в първа алинея, не е изпълнено, Комисията публикува и равнището, което средната цена на квотите трябва да достигне през следващия месец, за да бъде изпълнено условието по посочената алинея.

2. Когато условието за освобождаване на квоти от резерва за стабилност на пазара по параграф 1 е изпълнено, условието по посочения параграф не се счита за изпълнено отново до изтичането на най-малко дванадесет месеца след приключването на предишното освобождаване.

3. Подробните условия за прилагане на мерките, посочени в параграфи 1 и 2 от настоящия член, се предвиждат в делегираните актове, посочени в член 10, параграф 4.“

28) Член 30 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Настоящата директива подлежи на преглед в контекста на промените в международен план и предприетите усилия за постигане на дългосрочните цели на Парижкото споразумение и изпълнение на съответни ангажименти, произтичащи от конференциите на страните по РКООНИК.“

б) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Мерките в подкрепа на определени енергоемки сектори, при които може да се наблюдава изместване на въглеродни емисии съгласно членове 10а и 10б от настоящата директива, също подлежат на редовен преглед в контекста на мерките на политиката в областта на климата в други големи икономики. В този контекст Комисията преценява също така дали мерките във връзка с компенсирането на непреки разходи следва да бъдат допълнително хармонизирани. Мерките, приложими към секторите, обхванати от МКВЕГ, подлежат на редовен преглед в контекста на прилагането на Регламент (ЕС) 2023/956. Преди 1 януари 2028 г. и на всеки две години след това, като част от докладите си до Европейския парламент и до Съвета съгласно член 30, параграф 6 от посочения регламент, Комисията оценява въздействието на МКВЕГ върху риска от изместване на въглеродни емисии, включително по отношение на износа.

В доклада се прави оценка на необходимостта от предприемане на допълнителни мерки, включително законодателни мерки, с цел справяне с рисковете от изместване на въглеродни емисии. Когато е целесъобразно, докладът се придружава от законодателно предложение.“

в) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета в контекста на всеки глобален преглед, договорен по Парижкото споразумение, особено по отношение на необходимостта от допълнителни политики и мерки на Съюза с оглед на необходимото намаление на емисиите на парникови газове от Съюза и неговите държави членки, включително по отношение на линейния коефициент, посочен в член 9 от настоящата директива. Когато е целесъобразно, Комисията може да представи на Европейския парламент и на Съвета законодателни предложения

▼B

за изменение на настоящата директива, по-специално за да се гарантира спазването на целта за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1119, и на целите на Съюза в областта на климата, определени в член 4 от същия регламент. Когато изготвя законодателните си предложения, Комисията взема предвид, наред с другото, очаквания индикативен бюджет на Съюза за парниковите газове за периода 2030—2050 г. съгласно член 4, параграф 4 от същия регламент.“

г) добавят се следните параграфи:

„5. До 31 юли 2026 г. Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета по посочените по-долу въпроси, като представя, когато е целесъобразно, законодателно предложение и оценка на въздействието:

а) как биха могли да се отчитат отрицателните емисии на парникови газове, които се поглъщат от атмосферата и се съхраняват безопасно и трайно, и как тези отрицателни емисии биха могли да бъдат обхванати от търговията с емисии, ако е целесъобразно, включително ясен обхват и строги критерии за това покритие и гаранции, че тези поглъщания не компенсират необходими намаления на емисиите в съответствие с целите на Съюза в областта на климата, определени в Регламент (ЕС) 2021/1119;

б) осъществимостта на понижаването на праговете за обща номинална топлинна мощност от 20 MW за дейностите в приложение I, считано от 2031 г.;

в) дали всички емисии на парникови газове, попадащи в обхвата на настоящата директива, се отчитат ефективно и дали се избягва ефективно двойното отчитане; по-специално тя оценява отчитането на емисиите на парникови газове, за които се счита, че са уловени и използвани в даден продукт по начин, различен от посочения в член 12, параграф 3б.

6. Когато прави преглед на настоящата директива в съответствие с параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член, Комисията анализира как могат да се установят връзки между СТЕ на ЕС и други пазари на въглеродни емисии, без да се възпрепятства постигането на целта за неутралност по отношение на климата и целите на Съюза в областта на климата, определени в Регламент (ЕС) 2021/1119.

7. До 31 юли 2026 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, в който прави оценка на осъществимостта на включването на инсталациите за изгаряне на битови отпадъци в СТЕ на ЕС, включително с оглед на включването им от 2028 г. и с оценка на евентуалната необходимост да се предвиди възможност отделна държава членка да не участва до 31 декември 2030 г. Във връзка с това Комисията взема

▼B

предвид значението на всички сектори, допринасящи за намаляването на емисиите, и потенциалното отклоняване на отпадъци към обезвреждане чрез депониране в Съюза и износ на отпадъци в трети държави. Освен това Комисията взема предвид съответните критерии, например въздействието върху вътрешния пазар, възможните нарушения на конкуренцията, екологосъобразността, привеждането в съответствие с целите на Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (*) и надеждността и точността по отношение на мониторинга и изчисляването на емисиите. Когато е целесъобразно и без да се засяга член 4 от посочената директива, Комисията придружава този доклад със законодателно предложение за прилагане на разпоредбите на настоящата глава към разрешителните за емисии на парникови газове и към разпределянето и издаването на допълнителни квоти по отношение на инсталациите за изгаряне на битови отпадъци, както и за предотвратяване на евентуално отклоняване на отпадъци.

В доклада, посочен в първа алинея, Комисията оценява също така възможността за включване в СТЕ на ЕС и на други процеси за управление на отпадъците, по-специално депа за отпадъци, които са източник на емисии на метан и диазотен оксид в Съюза. Когато е целесъобразно, Комисията може също така да придружи този доклад със законодателно предложение за включване на такива други процеси за управление на отпадъците в СТЕ на ЕС.

(*) Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3).“

29) След член 30 се вмъква следната глава:

„Глава IVa

Система за търговия с емисии за сградния сектор, сектора на автомобилния транспорт и допълнителните сектори

Член 30а

Обхват

Разпоредбите на настоящата глава се прилагат по отношение на емисиите, разрешителните за емисии на парникови газове, издаването и връщането на квоти, мониторинга, докладването и проверката по отношение на дейността, посочена в приложение III. Настоящата глава не се прилага по отношение на емисиите, попадащи в обхвата на глави II и III.

Член 30б

Разрешителни за емисии на парникови газове

1. Държавите членки гарантират, че от 1 януари 2025 г. регулираните субекти не извършват дейността, посочена в приложение III, освен когато притежават разрешително, издадено от компетентен орган в съответствие с параграфи 2 и 3 от настоящия член.

2. Заявлението за разрешително за емисии на парникови газове, подадено до компетентния орган от регулиран субект съгласно параграф 1 от настоящия член, трябва да включва най-малко описание на:

▼B

а) регулирания субект;

б) вида на горивата, които освобождава за потребление и които се използват за изгаряне в секторите, посочени в приложение III, и начините, по които освобождава тези горива за потребление;

в) крайната употреба или крайните употреби на горивата, освободени за потребление за дейността, посочена в приложение III;

г) планираните мерки за мониторинг и докладване на емисиите в съответствие с актовете за изпълнение, посочени в членове 14 и 30е;

д) нетехническо обобщение на информацията, посочена в букви а)—г) от настоящия параграф.

3. Компетентният орган издава разрешително за емисии на парникови газове, с което дава разрешение на регулиран субект по параграф 1 от настоящия член, за дейността, посочена в приложение III, ако се увери, че субектът е в състояние да извършва мониторинг и да докладва за емисиите, съответстващи на количествата горива, освободени за потребление съгласно приложение III.

4. Разрешителните за емисии на парникови газове съдържат най-малко следните елементи:

а) наименование и адрес на регулирания субект;

б) описание на начините, по които регулираният субект освобождава горивата за потребление в секторите, попадащи в обхвата на настоящата глава;

в) списък на горивата, които регулираният субект освобождава за потребление в секторите, попадащи в обхвата на настоящата глава;

г) план за мониторинг, който отговаря на изискванията, установени с посочените в член 14 актове за изпълнение;

д) изисквания за докладване, установени с посочените в член 14 актове за изпълнение;

е) задължение за връщане на квоти, издадени съгласно настоящата глава, равни на общото количество емисии за всяка календарна година, проверени в съответствие с член 15, в рамките на срока, определен в член 30д, параграф 2.

5. Държавите членки могат да разрешат на регулираните субекти да осъвременят плановете за мониторинг, без да променят разрешителното. Регулираните субекти представят всички осъвременени планове за мониторинг на компетентния орган за одобрение.

6. Регулираният субект информира компетентния орган за всички планирани промени в естеството на дейността си или в освобождаваните от него горива за потребление, които промени може да наложат осъвременяване на разрешителното за емисии на парникови газове. Когато е целесъобразно, компетентният орган осъвременява разрешителното в съответствие с посочените в член 14 актове за изпълнение. При промяна в регулиран субект, попадащ в обхвата на настоящата глава, компетентният орган осъвременява разрешителното, като включва в него наименованието и адреса на новия регулиран субект.

▼B

Член 30в

Количество квоти, издадени в целия Съюз

1. Количеството квоти, издадени в целия Съюз съгласно настоящата глава, намалява линейно всяка година от 2027 г. нататък, считано от 2024 г. Стойността за 2024 г. се определя като равна на граничните стойности на емисиите за 2024 г., изчислени въз основа на референтните емисии съгласно член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета (*) за секторите, попадащи в обхвата на настоящата глава, и при прилагане на линейната траектория на намаляване на всички емисии, попадащи в обхвата на посочения регламент. След 2024 г. количеството се намалява ежегодно с коефициент на линейно намаление от 5,10 %. До 1 януари 2025 г. Комисията публикува количеството квоти за целия Съюз за 2027 г.

2. Количеството квоти за целия Съюз, издавани по настоящата глава всяка година от 2028 г. нататък, намалява линейно, считано от 2025 г., въз основа на средното количество емисии, докладвани по настоящата глава за периода 2024—2026 г. Количеството квоти се намалява с коефициент на линейно намаление от 5,38 %, освен когато се прилагат условията, установени в точка 1 от приложение IIIа, в който случай количеството се намалява с коефициент на линейно намаление, коригиран в съответствие с правилата, посочени в точка 2 от приложение IIIа. До 30 юни 2027 г. Комисията публикува количеството квоти за целия Съюз за 2028 г. и ако е необходимо — коригирания коефициент на линейно намаление.

3. Количеството квоти за целия Съюз, издадено съгласно настоящата глава, се коригира за всяка година от годината след 2028 г. с цел компенсиране на количеството върнати квоти в случаите, когато не е било възможно да се избегне двойно отчитане на емисиите или когато са върнати квоти за емисии, които не попадат в обхвата на настоящата глава, както е посочено в член 30е, параграф 5. Корекцията съответства на общото количество квоти по настоящата глава, които са били компенсирани през съответната отчетна година съгласно актовете за изпълнение, посочени в член 30е, параграф 5, втора алинея.

4. Държава членка, която съгласно член 30й едностранно разшири дейността, посочена в приложение III, до сектори, които не са изброени в посоченото приложение, гарантира, че съответните регулирани субекти представят до 30 април на съответната година на съответния компетентен орган надлежно обоснован доклад в съответствие с член 30е. Ако предоставените данни са подкрепени с достатъчно доказателства, компетентният орган уведомява Комисията за това до 30 юни на съответната година. Количеството квоти, които се издават съгласно параграф 1 от настоящия член, се коригира, като се вземат предвид представените от регулираните субекти надлежно обосновани доклади.

Член 30г

Продажба на търг на квоти за дейността, посочена в приложение III

1. От 2027 г. нататък квотите, попадащи в обхвата на настоящата глава, се продават на търг, освен когато са прехвърлени в резерва за стабилност на пазара, създаден с

▼B

Решение (ЕС) 2015/1814. Квотите, които попадат в обхвата на настоящата глава, се продават на търг отделно от квотите, които попадат в обхвата на глави II и III от настоящата директива.

2. Продажбата на квоти на търг съгласно настоящата глава започва през 2027 г. с количество, съответстващо на 130% от тръжния обем за 2027 г., определен въз основа на количеството квоти за целия Съюз за посочената година и съответните тръжни дялове и обеми съгласно параграфи 3—6 от настоящия член. Допълнителните 30 % за продажба на търг се използват само за връщането на квоти съгласно член 30д, параграф 2 и могат да бъдат продавани на търг до 31 май 2028 г. Допълнителните 30 % се приспадат от обемите, предназначени за продажба на търг за периода 2029—2031 г. Условията за търговете, предвидени в настоящия параграф, се установяват в съответствие с параграф 7 от настоящия член и член 10, параграф 4.

През 2027 г. 600 милиона квоти, които попадат в обхвата на настоящата глава, се създават като наличности в резерва за стабилност на пазара съгласно член 1а, параграф 3 от Решение (ЕС) 2015/1814.

3. 150 милиона квоти, издадени съгласно настоящата глава, се продават на търг и всички приходи от тези търгове се предоставят на Социалния фонд за климата, създаден с Регламент (ЕС) 2023/955, до 2032 г.

4. От оставащото количество квоти и за да натрупа, заедно с приходите от квотите, посочени в параграф 3 от настоящия член и член 10а, параграф 8б от настоящата директива, сума в максимален размер до 65 000 000 000 EUR, Комисията гарантира продажбата на допълнително количество квоти, попадащи в обхвата на настоящата глава, като приходите от тези търгове се предоставят на разположение на Социалния фонд за климата, създаден с Регламент (ЕС) 2023/955, до 2032 г.

Комисията гарантира, че квотите, предназначени за Социалния фонд за климата, посочени в параграф 3 от настоящия член и в настоящия параграф, се продават на търг в съответствие с принципите и условията, посочени в член 10, параграф 4 и в делегираните актове, приети съгласно посочения член.

Приходите от продажбата на търг на квотите, посочени в параграф 3 от настоящия член и в настоящия параграф, са външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и се използват в съответствие с правилата, приложими за Социалния фонд за климата.

Годишната сума, разпределена за Социалния фонд за климата в съответствие с член 10а, параграф 8б, параграф 3 от настоящия член и настоящия параграф, не надвишава:

а) 4 000 000 000 EUR за 2026 г.;

б) 10 900 000 000 EUR за 2027 г.;

в) 10 500 000 000 EUR за 2028 г.;

▼B

г) 10 300 000 000 EUR за 2029 г.;

д) 10 100 000 000 EUR за 2030 г.;

е) 9 800 000 000 EUR за 2031 г.;

ж) 9 400 000 000 EUR за 2032 г.

Когато търговията с емисии, установена съгласно настоящата глава, е отложена за 2028 г. съгласно член 30к, максималният размер на сумата, която се предостави на Социалния фонд за климата в съответствие с първа алинея от настоящия параграф, е 54 600 000 000 EUR. В този случай годишната сума, разпределена за Социалния фонд за климата, не надвишава 4 000 000 000 EUR общо за 2026 г. и 2027 г., а за периода от 1 януари 2028 г. до 31 декември 2032 г. съответната сума не надвишава:

а) 11 400 000 000 EUR за 2028 г.;

б) 10 300 000 000 EUR за 2029 г.;

в) 10 100 000 000 EUR за 2030 г.;

г) 9 800 000 000 EUR за 2031 г.;

д) 9 000 000 000 EUR за 2032 г.

Когато приходите от продажбата на търг, посочена в параграф 5 от настоящия член, са установени като собствени ресурси в съответствие с член 311, трета алинея ДФЕС, член 10а, параграф 8б от настоящата директива, параграф 3 от настоящия член и настоящият параграф не се прилагат.

5. След като се приспаднат количествата, посочени в параграфи 3 и 4 от настоящия член, общото количество квоти, попадащи в обхвата на настоящата глава, се продава на търг от държавите членки и се разпределя между тях на дялове, които са еднакви с дела на референтните емисии по член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/842 за категориите на източници на емисии, посочени във втора алинея, букви б), в) и г) от приложение III към настоящата директива, за средната стойност за съответната държава членка за периода 2016—2018 г., преминали цялостен преглед съгласно член 4, параграф 3 от посочения регламент.

6. Държавите членки определят начина на използване на приходите от продажбата на търг на квотите, посочени в параграф 5 от настоящия член, с изключение на приходите, които представляват външни целеви приходи в съответствие с параграф 4 от настоящия член, или на приходите, установени като собствени ресурси в съответствие с член 311, трета алинея ДФЕС и вписани в бюджета на Съюза. Държавите членки използват приходите си или тяхната финансова равностойност за една или повече от целите, посочени в член 10, параграф 3 от настоящата директива, като дават приоритет на дейности, които могат да допринесат за справяне със социалните аспекти на търговията с емисии съгласно настоящата глава или за една или повече от следните мерки:

▼B

а) мерки, предназначени да допринесат за декарбонизацията на отоплението и охлаждането на сградите или за намаляването на енергийните потребности на сградите, включително интегрирането на енергия от възобновяеми източници, и свързаните с тях мерки в съответствие с член 7, параграф 11 и членове 12 и 20 от Директива 2012/27/ЕС, както и мерки за предоставяне на финансова подкрепа на домакинствата с ниски доходи в сградите с най-лоши характеристики;

б) мерки, предназначени да ускорят разпространението на превозни средства с нулеви емисии или да осигурят предоставянето на финансова подкрепа за изграждане на напълно оперативно съвместима инфраструктура за презареждане на превозни средства с нулеви емисии с гориво или електроенергия, или мерки за насърчаване на преминаването към обществен транспорт и подобряване на мултимодалността, или за предоставяне на финансова подкрепа за справяне със социалните аспекти, засягащи ползвателите на транспорт, които са с ниски и средни доходи;

в) финансиране на своя социален план за климата в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) 2023/955;

г) предоставяне на финансова компенсация за крайните потребители на горива в случаите, когато не е било възможно да се избегне двойно отчитане на емисиите или когато са върнати квоти за емисии, които не попадат в обхвата на настоящата глава, както е посочено в член 30е, параграф 5.

Приема се, че държавите членки са спазили разпоредбите на настоящия параграф, ако са въвели и прилагат политики за данъчна или финансова подкрепа или регулаторни политики, които осигуряват финансова подкрепа, установени за целите, посочени в първа алинея от настоящия параграф, и чиято стойност е еквивалентна на посочените в същата алинея приходи, получени от продажбата на квоти на търг съгласно настоящата глава.

Държавите членки информират Комисията за използването на приходите и за действията, предприети съгласно настоящия параграф, като включват тази информация в докладите, които представят съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999.

7. Член 10, параграфи 4 и 5 се прилага за квотите, издадени съгласно настоящата глава.

Член 30д

Прехвърляне, връщане и отмяна на квоти

1. Член 12 се прилага за емисиите, регулираните субекти и квотите, попадащи в обхвата на настоящата глава, с изключение на параграфи 3 и 3а, параграф 4, второ и трето изречение и параграф 5 от посочения член. За тази цел:

а) всяко позоваване на емисии се разглежда като позоваване на емисиите, попадащи в обхвата на настоящата глава;

б) всяко позоваване на оператори на инсталации се разглежда като позоваване на регулираните субекти, попадащи в обхвата на настоящата глава;

▼B

в) всяко позоваване на квоти се разглежда като позоваване на квотите, попадащи в обхвата на настоящата глава.

2. От 1 януари 2028 г. държавите членки гарантират, че до 31 май всяка година регулираният субект връща определено количество квоти, попадащи в обхвата на настоящата глава, който е равен на общото количество емисии на регулирания субект, съответстващи на количеството горива, освободени за потребление през предходната календарна година съгласно приложение III, проверени в съответствие с членове 15 и 30е, както и че тези квоти впоследствие се отменят.

3. До 31 декември 2030 г., чрез дерогация от параграфи 1 и 2 от настоящия член, когато регулиран субект, установен в дадена държава членка, подлежи на облагане с национален данък върху въглеродните емисии, който е в сила за периода 2027—2030 г. и обхваща дейността, посочена в приложение III, компетентният орган на съответната държава членка може да освободи този регулиран субект от задължението за връщане на квоти съгласно параграф 2 от настоящия член за дадена референтна година, при условие че:

а) съответната държава членка уведоми Комисията за този национален данък върху въглеродните емисии до 31 декември 2023 г. и националният нормативен акт за определяне на данъчните ставки, приложими за периода 2027—2030 г., е влязъл в сила към тази дата; съответната държава членка уведомява Комисията за всяка последваща промяна в националния данък върху въглеродните емисии;

б) за референтната година националният данък върху въглеродните емисии на съответната държава членка, действително платен от този регулиран субект, е по-висок от средната тръжна клирингова цена на системата за търговия с емисии, установена съгласно настоящата глава;

в) регулираният субект изпълнява изцяло задълженията по член 30б относно разрешителните за емисии на парникови газове и член 30е относно мониторинга, докладването и проверката на своите емисии;

г) съответната държава членка уведоми Комисията за прилагането на такова изключение и за съответното количество квоти, които трябва да бъдат отменени в съответствие с буква ж) от настоящата алинея и делегираните актове, приети съгласно член 10, параграф 4, до 31 май на годината след референтната година;

д) Комисията не възрази срещу прилагането на дерогацията на основание, че мярката, за която е получено уведомление, не е в съответствие с условията, установени в настоящия параграф, в срок от три месеца от уведомлението съгласно буква а) от настоящата алинея или в срок от един месец от уведомлението за съответната година съгласно буква г) от настоящата алинея;

е) съответната държава членка не продава на търг количеството квоти, посочено в член 30г, параграф 5 за конкретна референтна година, докато количеството квоти, които трябва да бъдат отменени съгласно настоящия параграф, не бъде определено в съответствие с буква ж) от настоящата алинея; съответната държава членка не продава на търг допълнителното количество квоти съгласно член 30г, параграф 2, първа алинея;

▼B

ж) съответната държава членка отмени за референтната година определено количество квоти от посоченото в член 30 г, параграф 5 общо количество квоти, които ще бъдат продавани на търг от нея, което е равностойно на проверените емисии на този регулиран субект съгласно настоящата глава за референтната година; когато количеството квоти, които остава да бъдат продадени на търг през референтната година след прилагането на буква е) от настоящата алинея, е под количеството квоти, които трябва да бъдат отменени съгласно настоящия параграф, съответната държава членка гарантира, че тя отменя съответстващо на разликата количество квоти до края на годината след референтната година; и

з) съответната държава членка се ангажира към момента на първото уведомление по буква а) от настоящата алинея да използва за една или повече от мерките, изброени или посочени в член 30г, параграф 6, първа алинея, сума, равностойна на приходите, за които би се прилагал член 30г, параграф 6 в отсъствието на тази дерогация; прилагат се разпоредбите на член 30г, параграф 6, втора и трета алинея, като Комисията гарантира, че получената в съответствие с тях информация отговаря на поетия ангажимент по настоящата буква.

Количеството квоти, които трябва да бъдат отменени съгласно първа алинея, буква ж) от настоящия параграф, не засяга външните целеви приходи, определени съгласно член 30г, параграф 4 от настоящата директива, или — когато са установени съгласно член 311, трета алинея от ДФЕС — собствените ресурси на бюджета на Съюза съгласно Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета (**) от приходите от продажбата на квоти на търг в съответствие с член 30г от настоящата директива.

4. На болниците, които не попадат в обхвата на глава III, може да бъде предоставена финансова компенсация за разходите, които са им прехвърлени вследствие на връщането на квоти съгласно настоящата глава. За тази цел разпоредбите на настоящата глава, които се прилагат по отношение на случаите на двойно отчитане, се прилагат *mutatis mutandis*.

Член 30е

Мониторинг, докладване, проверка на емисиите и акредитация

1. Членове 14 и 15 се прилагат за емисиите, регулираните субекти и квотите, попадащи в обхвата на настоящата глава. За тази цел:

а) всяко позоваване на емисии се разглежда като позоваване на емисиите, попадащи в обхвата на настоящата глава;

б) всяко позоваване на дейност, изброена в приложение I, се разглежда като позоваване на дейността, посочена в приложение III;

в) всяко позоваване на оператори се разглежда като позоваване на регулираните субекти, попадащи в обхвата на настоящата глава;

▼B

г) всяко позоваване на квоти се разглежда като позоваване на квотите, попадащи в обхвата на настоящата глава;

д) позоваването на датата в член 15 се разглежда като позоваване на 30 април.

2. Държавите членки гарантират, че от 2025 г. за всяка календарна година всеки регулиран субект извършва мониторинг на емисиите, съответстващи на количествата горива, освободени за потребление съгласно приложение III. Те също така гарантират, че всеки регулиран субект докладва тези емисии на компетентния орган през следващата година, считано от 2026 г., в съответствие с актовете за изпълнение, посочени в член 14, параграф 1.

3. Считано от 1 януари 2028 г. държавите членки гарантират, че до 2030 г. до 30 април всяка година всеки регулиран субект докладва средния дял на разходите, свързани с връщането на квоти съгласно настоящата глава, които е прехвърлил към потребителите за предходната година. Комисията приема актове за изпълнение относно изискванията и образците за тези доклади. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 22а, параграф 2. Комисията прави оценка на представените доклади и докладва ежегодно за констатациите си на Европейския парламент и на Съвета. Когато Комисията установи наличието на недобросъвестни практики по отношение на прехвърлянето на разходите за въглеродни емисии, докладът може да бъде придружен, когато е целесъобразно, от законодателни предложения с цел е справяне с подобни недобросъвестни практики.

4. Държавите членки гарантират, че всеки регулиран субект, който към 1 януари 2025 г. притежава разрешително в съответствие с член 30б, до 30 април 2025 г. докладва своите исторически емисии за 2024 г.

5. Държавите членки гарантират, че регулираните субекти са в състояние да установят и документират надеждно и точно, по видове горива, точните количества освободени за потребление горива, които се използват за изгаряне в секторите, посочени в приложение III, както и крайната употреба на горивата, освободени за потребление от регулираните субекти. Държавите членки предприемат подходящи мерки, за да ограничат риска от двойно отчитане на емисиите, попадащи в обхвата на настоящата глава, и емисиите по глави II и III, както и риска от връщане на квоти за емисии, които не попадат в обхвата на настоящата глава.

Комисията приема актове за изпълнение относно подробните правила за избягване на двойно отчитане и на връщане на квоти за емисии, които не попадат в обхвата на настоящата глава, както и за предоставяне на финансова компенсация на крайните потребители на горивата в случаите, когато такова двойно отчитане или връщане не може да бъде избегнато. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 22а, параграф 2. Изчисляването на финансовата компенсация за крайните потребители на горивата се основава на средната цена на квотите на търговете, проведени в съответствие с делегираните актове, приети съгласно член 10, параграф 4 през съответната отчетна година.

6. Принципите за мониторинг и докладване на емисиите, попадащи в обхвата на настоящата глава, са изложени в част В от приложение IV.

▼B

7. Принципите за проверката на емисиите, попадащи в обхвата на настоящата глава, са изложени в част В от приложение V.

8. Държавите членки могат да разрешат прилагането на опростени мерки за мониторинг, докладване и проверка за регулирани субекти, чиито годишни емисии, съответстващи на количествата горива, освободени за потребление, са под 1 000 тона еквивалент на въглероден диоксид, в съответствие с актовете за изпълнение, посочени в член 14, параграф 1.

Член 30ж

Администриране

Членове 13 и 15а, член 16, параграфи 1, 2, 3, 4 и 12 и членове 17, 18, 19, 20, 21, 22, 22а, 23 и 29 се прилагат за емисиите, регулираните субекти и квотите, попадащи в обхвата на настоящата глава. За тази цел:

а) всяко позоваване на емисии се разглежда като позоваване на емисии, попадащи в обхвата на настоящата глава;

б) всяко позоваване на оператори се разглежда като позоваване на регулирани субекти, попадащи в обхвата на настоящата глава;

в) всяко позоваване на квоти се разглежда като позоваване на квотите, попадащи в обхвата на настоящата глава.

Член 30з

Мерки при прекомерно увеличение на цените

1. Когато в продължение на повече от три последователни месеца средната цена на квотите на търговете, проведени в съответствие с делегираните актове, приети съгласно член 10, параграф 4 от настоящата директива, е над два пъти по-висока от средната цена на квотите през шестте предходни последователни месеца на търговете за квотите, попадащи в обхвата на настоящата глава, 50 милиона квоти, попадащи в обхвата на настоящата глава, се освобождават от резерва за стабилност на пазара в съответствие с член 1а, параграф 7 от Решение (ЕС) 2015/1814.

За 2027 г. и 2028 г. условието, посочено в първа алинея, се приемат за спазени, ако в продължение на повече от три последователни месеца средната цена на квотите е с над 1,5 пъти по-висока от средната цена на квотите през референтния период, обхващащ шестте предходни последователни месеца.

2. Когато средната цена на квотите, посочени в параграф 1 от настоящия член, надвишава цена от 45 EUR в продължение на два последователни месеца, 20 милиона квоти, попадащи в обхвата на настоящата глава, се освобождават от резерва за стабилност на пазара в съответствие с член 1а, параграф 7 от Решение (ЕС) 2015/1814. Прилага се индексация въз основа на европейския индекс на потребителските цени за 2020 г. Квотите се освобождават съгласно предвидения в настоящия параграф механизъм до 31 декември 2029 г.

▼B

3. Когато средната цена на квотите, посочени в параграф 1 от настоящия член, е над три пъти по-висока от средната цена на квотите през шестте предходни последователни месеца, 150 милиона квоти, попадащи в обхвата на настоящата глава, се освобождават от резерва за стабилност на пазара в съответствие с член 1а, параграф 7 от Решение (ЕС) 2015/1814.

4. Когато условието, посочено в параграф 2, е изпълнено в същия ден като условието, посочено в параграф 1 или 3, допълнителни квоти се освобождават само по реда на параграф 1 или 3.

5. Преди 31 декември 2029 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, в който прави оценка на въпроса дали посочения в параграф 2 механизъм е бил ефективен и дали прилагането му следва да бъде продължено. Комисията може, когато е целесъобразно, да придружи доклада със законодателно предложение до Европейския парламент и до Съвета за изменение на настоящата директива с цел адаптиране на механизма.

6. Когато бъдат изпълнени едно или повече условия, посочени в параграф 1, 2 или 3, и това доведе до освобождаване на квоти, допълнителни квоти се освобождават съгласно настоящия член не по-рано от 12 месеца след това.

7. Когато в рамките на втората половина на 12-месечния период, посочен в параграф 6 от настоящия член, бъде изпълнено условието, посочено в параграф 2 от настоящия член, Комисията, със съдействието на комитета, създаден с член 44 от Регламент (ЕС) 2018/1999, прави оценка на ефективността на мярката, като може чрез акт за изпълнение да реши, че параграф 6 от настоящия член не се прилага. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 22а, параграф 2 от настоящата директива.

8. Когато бъдат изпълнени едно или повече условия, посочени в параграф 1, 2 или 3, и параграф 6 не е приложим, Комисията незабавно публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* известие относно датата, на която е изпълнено условието или условията.

9. Държавите членки, които имат задължението да представят план за коригиращи действия в съответствие с член 8 от Регламент (ЕС) 2018/842, надлежно вземат предвид последиците от освобождаването на допълнителни квоти съгласно параграф 2 от настоящия член през предходните две години, когато обмислят допълнителните действия, които да бъдат предприети съгласно член 8, параграф 1, първа алинея, буква в) от посочения регламент, за да изпълнят задълженията си по същия регламент.

Член 30и

Преглед на настоящата глава

До 1 януари 2028 г. Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета за изпълнението на разпоредбите на настоящата глава по отношение на тяхната ефективност, администриране и практическо прилагане, включително за прилагането на правилата съгласно Решение (ЕС) 2015/1814. Когато е целесъобразно, Комисията придружава този доклад със законодателно предложение за изменение на настоящата глава. До

▼B

31 октомври 2031 г. Комисията прави оценка на осъществимостта на включването на секторите, попадащи в обхвата на приложение III към настоящата директива, в СТЕ на ЕС, обхващаща секторите, изброени в приложение I към настоящата директива.

Член 30й

Процедури за едностранно разширяване на дейността, посочена в приложение III, до други сектори, за които не се прилагат глави II и III

1. От 2027 г. държавите членки може да разширят дейността, посочена в приложение III, до сектори, които не са изброени в посоченото приложение, и по този начин да приложат търговията с емисии в съответствие с настоящата глава в тези сектори, като се вземат предвид всички приложими критерии, и по-специално въздействието върху вътрешния пазар, възможните нарушения на конкуренцията, екологосъобразността на системата за търговия с емисии, установена съгласно настоящата глава, и надеждността на планираната система за мониторинг и докладване, при условие че Комисията е одобрила разширяването на дейността, посочена в същото приложение.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 23 за допълване на настоящата директива по отношение на одобряването на разширяване на дейността съгласно първа алинея от настоящия параграф, разрешаването на издаването на допълнителни квоти и разрешаването на други държави членки да разширяват дейността, посочена в приложение III. При приемането на тези делегирани актове Комисията може също така да допълни разширяването на дейността с допълнителни правила, уреждащи мерки за справяне с възможни случаи на двойно отчитане, включително за издаването на допълнителни квоти за компенсиране на квоти, върнати за използване на горива в дейности, изброени в приложение I. Всички финансови мерки на държавите членки в полза на дружества в сектори и подсектори, които са изложени на реален риск от изместване на въглеродни емисии поради значителни непреки разходи, дължащи се на разходи за емисии на парникови газове, прехвърлени в цените на горивата поради едностранното разширяване на дейността, трябва да са в съответствие с правилата за държавната помощ и да не водят до неоправдано нарушаване на конкуренцията на вътрешния пазар.

2. Допълнителните квоти, издадени съгласно разрешение по настоящия член, се продават на търг в съответствие с изискванията, предвидени в член 30г. Независимо от член 30г, параграфи 1—6, държавите членки, които едностранно са разширили дейността, посочена в приложение III, в съответствие с настоящия член, определят използването на приходите, получени от продажбата на тези допълнителни квоти на търг.

Член 30к

Отлагане на търговията с емисии за сградния сектор, сектора на автомобилния транспорт и допълнителните сектори до 2028 г. при изключително високи цени на енергията

1. До 15 юли 2026 г. Комисията публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* известие, в което посочва дали е изпълнено едното или и двете от посочените по-долу условия:

▼B

а) средната цена на газа на TTF за шестте календарни месеца, приключващи на 30 юни 2026 г., е била по-висока от средната цена на газа на TTF през февруари и март 2022 г.;

б) средната цена на суровия нефт тип „Брент“ за шестте календарни месеца, приключващи на 30 юни 2026 г., е била над два пъти по-висока от средната цена на суровия нефт тип „Брент“ през предходните пет години; петгодишният референтен период е петгодишният период, който приключва преди първия месец от периода от шест календарни месеца.

2. Когато е изпълнено едно от условията или са изпълнени и двете условия, посочени в параграф 1, се прилагат следните правила:

а) чрез дерогация от член 30в, параграф 1, първата година, за която е установено количеството квоти в целия Съюз, е 2028 г. и, чрез дерогация от член 30в, параграф 3, първата година, за която е коригирано количеството квоти в целия Съюз, е 2029 г.;

б) чрез дерогация от член 30г, параграфи 1 и 2, началото на продажбата на квоти на търг по настоящата глава се отлага за 2028 г.;

(в) чрез дерогация от член 30г, параграф 2, допълнителното количество квоти за първата година от продажбата на търг се приспада от обемите, предназначени за продажба на търг за периода 2030—2032 г., а първоначалните наличности в резерва за стабилност на пазара се създават през 2028 г.;

г) чрез дерогация от член 30д, параграф 2, крайният срок за първоначално връщане на квоти се отлага за 31 май 2029 г. за общите емисии през 2028 г.;

д) чрез дерогация от член 30и, крайният срок, в рамките на който Комисията трябва да докладва на Европейския парламент и на Съвета, се отлага за 1 януари 2029 г.

(*) Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021 — 2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение, и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 (ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 26).

(**) Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета от 14 декември 2020 г. относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз и за отмяна на Решение 2014/335/ЕС, Евратом (ОВ L 424, 15.12.2020 г., стр. 1).“

30) Вмъква се следната глава:

„Глава IVб

Научни становища и видимост на финансирането

Член 30л

Научни становища

Европейският научен консултативен съвет по изменението на климата („Консултативният съвет“), създаден съгласно член 10а от Регламент (ЕО) № 401/2009 на Европейския

▼B

парламент и на Съвета (*), може по собствена инициатива да представя научни становища и да изготвя доклади относно настоящата директива. Комисията взема предвид съответните становища и доклади на Консултативния съвет, по-специално по отношение на:

а) необходимостта от допълнителни политики и мерки на Съюза за осигуряване на съответствие с целите и задачите, посочени в член 30, параграф 3 от настоящата директива;

б) необходимостта от допълнителни политики и мерки на Съюза с оглед на споразуменията за глобални мерки в рамките на ИКАО за намаляване на въздействието на въздухоплаването върху климата и целите и екологосъобразността на глобалната, основана на пазара мярка на ИМО, посочена в член 3жж от настоящата директива.

Член 30м

Информация, комуникация и публичност

1. Комисията гарантира видимостта на финансирането от приходите от продажбите чрез СТЕ на ЕС, посочено в член 10а, параграф 8, като:

а) гарантира, че бенефициерите на това финансиране посочват произхода на средствата и осигуряват видимостта на финансирането от Съюза, по-специално когато популяризират проектите и резултатите от тях, като предоставят последователна, ефективна и пропорционална насочена към различни видове публика информация, включително за медиите и обществеността; и

б) гарантира, че бенефициерите на това финансиране използват подходящ етикет, който гласи: „(съ)финансирано от системата на ЕС за търговия с емисии (Фонд за иновации)“, както и емблемата на Съюза и размера на финансирането; когато използването на този етикет е практически невъзможно, Фондът за иновации се посочва във всички комуникационни дейности, включително върху информационни табла на видими за обществеността стратегически места.

В делегирания акт, посочен в член 10а, параграф 8, Комисията установява необходимите изисквания, за да се осигури видимостта на финансирането от Фонда за иновации, включително изискването за посочване на този фонд.

2. Държавите членки осигуряват видимостта на финансирането от приходите от продажбите чрез СТЕ на ЕС, посочено в член 10г, съответстващо на посоченото в параграф 1, първа алинея, букви а) и б) от настоящия член, включително изискването за посочване на Модернизационния фонд.

▼B

3. Държавите членки – като отчитат обстоятелствата на национално равнище - се стремят да осигурят видимостта на източника на финансиране на действия или проекти, финансирани от приходите от продажбите чрез СТЕ на ЕС, чието използване се определя от тях в съответствие с член 3г, параграф 4, член 10, параграф 3 и член 30г, параграф 6.

_____

(*) Регламент (ЕО) № 401/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно Европейската агенция за околната среда и Европейската мрежа за информация и наблюдение на околната среда (ОВ L 126, 21.5.2009 г., стр. 13).“

31) Приложения I, IIб, IV и V към Директива 2003/87/ЕО се изменят в съответствие с приложение I към настоящата директива, като в Директива 2003/87/ЕО се вмъкват приложения III и IIIа, съдържащи се в приложение I към настоящата директива.

Член 2

Изменения на Решение (ЕС) 2015/1814

Решение (ЕС) 2015/1814 се изменя, както следва:

1) Член 1 се изменя, както следва:

а) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Комисията публикува общия брой квоти в обращение през всяка година до 1 юни на следващата година. Общият брой квоти в обращение през дадена година е кумулативният брой квоти, издадени по отношение на инсталации и корабни дружества, които не са прехвърлени в резерва през периода с начало 1 януари 2008 г., включително броят квоти, които са били издадени през този период съгласно член 13, параграф 2 от Директива 2003/87/ЕО, в редакцията му, която е била в сила към 18 март 2018 г., и правата за използване на международни кредити, упражнени от инсталации в рамките на СТЕ на ЕС, до 31 декември на съответната година, минус кумулативното количество, изразено в тонове, на проверените емисии от инсталации и корабни дружества в рамките на СТЕ на ЕС между 1 януари 2008 г. и 31 декември на същата тази година и всички квоти, отменени в съответствие с член 12, параграф 4 от Директива 2003/87/ЕО. Не се вземат предвид емисии през тригодишния период с начало 2005 г. и край 2007 г., както и квоти, издадени за тези емисии. Първата публикация се извършва до 15 май 2017 г.“

б) вмъква се следният параграф:

„4а. Считано от 2024 г., в изчисляването на общия брой квоти в обращение през дадена година се включват кумулативният брой квоти, издадени по отношение на въздухоплаването, и кумулативните тонове проверени емисии от въздухоплаването в рамките на СТЕ на ЕС, с изключение на емисиите от полети по маршрути, за които е приложимо компенсиране, изчислено съгласно член 12, параграф 6 от Директива 2003/87/ЕО, между 1 януари 2024 г. и 31 декември на същата дадена година.

▼B

Квотите, отменени съгласно член 3жб от Директива 2003/87/ЕО, се считат за издадени за целите на изчисляването на общия брой квоти в обращение.“

в) параграфи 5 и 5а се заменят със следното:

„5. Ако през дадена година общият брой квоти в обращение е между 833 милиона и 1 096 милиона, брой квоти, равен на разликата между общия брой квоти в обращение, посочен в най-новата публикация съгласно параграф 4 от настоящия член, и 833 милиона, се изважда от количеството квоти, които се продават на търг от държавите членки съгласно член 10, параграф 2 от Директива 2003/87/ЕО, и се прехвърля в резерва за период от 12 месеца с начало 1 септември на същата година. Ако общият брой квоти в обращение е над 1 096 милиона, броят квоти, който се изважда от количеството квоти, които се продават на търг от държавите членки съгласно член 10, параграф 2 от Директива 2003/87/ЕО, и се прехвърля в резерва за период от 12 месеца с начало 1 септември на същата година, е равен на 12% от общия брой квоти в обращение. Чрез дерогация от второ изречение от настоящата алинея, процентът, посочен в същото изречение, се удвоява до 31 декември 2030 г.

Без да се засяга общото количество квоти, което се изважда съгласно настоящия параграф, до 31 декември 2030 г. квотите, посочени в член 10, параграф 2, първа алинея, буква б) от Директива 2003/87/ЕО, не се вземат предвид при определянето на дяловете на държавите членки в това общо количество.

5а. Считано от 2023 г. квотите, държани в резерва, които надвишават 400 милиона квоти, се обезсилват, освен ако при първия преглед съгласно член 3 не бъде решено друго.“

г) параграф 7 се заменя със следното:

„7. През дадена година, ако параграф 6 от настоящия член не е приложим, а условието по член 29а, параграф 1 от Директива 2003/87/ЕО е изпълнено, от резерва се освобождават 75 милиона квоти и се прибавят към количеството квоти, които се продават на търг от държавите членки съгласно член 10, параграф 2 от посочената директива. Ако в резерва има по-малко от 75 милиона квоти, всички квоти в резерва се освобождават съгласно настоящия параграф. Когато условието по член 29а, параграф 1 от посочената директива е изпълнено, обемите, които трябва да бъдат освободени от резерва в съответствие с посочения член, се разпределят равномерно за период от три месеца с начало не по-късно от два месеца от датата, на която условието по член 29а, параграф 1 от посочената директива е изпълнено, като Комисията е уведомена за това в съответствие с четвърта алинея от същия параграф.“

▼B

2) Вмъква се следният член:

„Член 1а

Функциониране на резерва за стабилност на пазара за сградния сектор, сектора на автомобилния транспорт и допълнителните сектори

1. Квотите, попадащи в обхвата на глава IVa от Директива 2003/87/ЕО, се прехвърлят в обособена част на резерва, създаден съгласно член 1 от настоящото решение, и се освобождават от нея в съответствие с правилата, установени в настоящия член.

2. Прехвърлянето на квоти в резерва съгласно настоящия член се прилага от 1 септември 2028 г. Квотите, попадащи в глава IVa от Директива 2003/87/ЕО, се прехвърлят в резерва, държат се в него и се освобождават от него отделно от квотите, попадащи в обхвата на член 1 от настоящото решение.

3. Обособената част, посочена в параграф 1 от настоящия член, се създава през 2027 г. в съответствие с член 30г, параграф 2, втора алинея от Директива 2003/87/ЕО. Считано от 1 януари 2031 г., квотите, посочени в същата алинея, които не са освободени от резерва, се обезсилват.

4. Общият брой квоти в обращение, попадащи в обхвата на глава IVa от Директива 2003/87/ЕО, се публикува ежегодно от Комисията до 1 юни на следващата година, отделно от броя на квотите в обращение съгласно член 1, параграф 4 от настоящото решение. Общият брой квоти в обращение съгласно настоящия член за дадена година е кумулативният брой квоти, попадащи в обхвата на посочената глава, издадени през периода след 1 януари 2027 г., минус кумулативното количество, изразено в тонове, на проверените емисии, попадащи в обхвата на същата глава, за периода между 1 януари 2027 г. и 31 декември същата година и всички квоти, попадащи в обхвата на посочената глава, отменени в съответствие с член 12, параграф 4 от Директива 2003/87/ЕО. Първата публикация се извършва до 1 юни 2028 г.

5. Ако през дадена година общият брой квоти в обращение, посочен в най-новата публикация съгласно параграф 4 от настоящия член, е над 440 милиона, 100 милиона квоти се изваждат от количеството квоти, попадащи в обхвата на глава IVa от Директива 2003/87/ЕО, които се продават на търг от държавите членки съгласно член 30г от посочената директива, и се прехвърлят в резерва за период от 12 месеца с начало 1 септември на същата година.

6. Ако през дадена година общият брой квоти в обращение е по-малък от 210 милиона, 100 милиона квоти, обхванати от глава IVa от Директива 2003/87/ЕО, се освобождават от резерва и се добавят към количеството квоти, попадащи в обхвата на посочената глава, които се продават на търг от държавите членки съгласно член 30г от същата директива. Ако в резерва има по-малко от 100 милиона квоти, всички квоти в резерва се освобождават съгласно настоящия параграф.

▼B

7. Обемите, които се освобождават от резерва в съответствие с член 30з от Директива 2003/87/ЕО, се добавят към количеството квоти, попадащи в обхвата на глава IVa от посочената директива, които се продават на търг от държавите членки съгласно член 30г от същата директива. Обемите, които се освобождават от резерва, се разпределят равномерно за период от три месеца с начало не по-късно от два месеца след датата, на която условията са били изпълнени в оглед на информацията, публикувана във връзка с това в *Официален вестник на Европейския съюз* съгласно член 30з, параграф 8 от Директива 2003/87/ЕО.

8. Член 1, параграф 8 и член 3 от настоящото решение се прилагат за квотите, попадащи в обхвата на глава IVa от Директива 2003/87/ЕО.

9. Чрез дерогация от параграфи 2, 3 и 4 от настоящия член, когато е изпълнено едно от условията или са изпълнени и двете условия, посочени в член 30к, параграф 1 от Директива 2003/87/ЕО, прехвърлянето на квоти в резерва, посочено в параграф 2 от настоящия член, се прилага от 1 септември 2029 г., а датите, посочени в параграфи 3 и 4 от настоящия член, се отлагат с една година.“

3) Член 3 се заменя със следното:

„Член 3

Преглед

Комисията извършва мониторинг на функционирането на резерва в контекста на доклада, предвиден в член 10, параграф 5 от Директива 2003/87/ЕО. В този доклад следва да се разгледат съответните последици за конкурентоспособността, по-специално в промишлеността, включително по отношение на показателите на БВП, заетостта и инвестициите. В срок от три години след датата, на която започва да функционира резервът, а след това — на интервали от пет години, Комисията, въз основа на анализ на нормалното функциониране на европейския пазар на въглеродни емисии, прави преглед на резерва и ако е целесъобразно, представя законодателно предложение на Европейския парламент и на Съвета. При всеки преглед се обръща специално внимание на процентната стойност за определянето на броя на квотите, които се прехвърлят в резерва съгласно член 1, параграф 5 от настоящото решение, както и числената стойност на прага за общия брой на квотите в обращение, включително с оглед на евентуална корекция на този праг съобразно линейния коефициент, посочен в член 9 от Директива 2003/87/ЕО, както и броя на квотите, които се освобождават от резерва съгласно член 1, параграф 6 или 7 от настоящото решение. При този преглед Комисията анализира също така въздействието на резерва върху растежа, работните места, конкурентоспособността на промишлеността на Съюза и риска от изместване на въглеродни емисии.“.

Член 3

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с член 1 от настоящата директива, най-късно до 31 декември 2023 г. Те прилагат тези разпоредби от 1 януари 2024 г.

▼B

Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят със следните членове, най-късно до 30 юни 2024 г.:

▼C1

а) член 1, точка 3, буква г) от настоящата директива по отношение на член 3, букви ад)—аи) от Директива 2003/87/ЕО, вмъкнати с посочената точка;

▼B

б) член 1, точка 29 от настоящата директива с изключение на член 30е, параграф 4 от Директива 2003/87/ЕО, вмъкнат с посочената точка; и

в) член 1, точка 31 от настоящата директива по отношение на приложения III и IIIа към Директива 2003/87/ЕО, вмъкнати с посочената точка.

Те незабавно информират Комисията за разпоредбите, приети в съответствие с първа и втора алинея.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 4

Преходни разпоредби

При изпълнение на задължението си, посочено в член 3, параграф 1 от настоящата директива, държавите членки гарантират, че националните законодателни актове, с които се транспонират член 3, буква ф), член 10а, параграфи 3 и 4, член 10в, параграф 7 от Директива 2003/87/ЕО и точки 1 и 3 от приложение I към посочената директива, в редакцията, приложима към 4 юни 2023 г., продължават да се прилагат до 31 декември 2025 г. Чрез дерогация от член 3, параграф 1, първа алинея, последно изречение, те започват да прилагат своите национални мерки за транспониране на измененията на посочените разпоредби, считано от 1 януари 2026 г.

Член 5

Влизане в сила и прилагане

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 2 се прилага от 1 януари 2024 г.

Член 6

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ

1) Приложение I към Директива 2003/87/ЕО се изменя, както следва:

а) точка 1 се заменя със следното:

„1. Настоящата директива не обхваща инсталациите или частите от инсталации, които се използват за изследване, разработване и изпитване на нови продукти и процеси. Настоящата директива не обхваща инсталациите, когато през съответния предходен петгодишен период, посочен в член 11, параграф 1, втора алинея, емисиите от изгарянето на биомаса, отговаряща на критериите, определени съгласно член 14, допринасят средно за повече от 95 % от средната стойност на общите емисии на парникови газове.“

б) точка 3 се заменя със следното:

„3. Когато се изчислява общата номинална топлинна мощност на дадена инсталация, за да се вземе решение дали тя да бъде включена в СТЕ на ЕС, се сумират номиналните топлинни мощности на всички технически съоръжения, които са част от нея и в които горивата се изгарят в рамките на инсталацията. Тези съоръжения може да включват всякакви видове котли, факелни тръби, турбини, нагреватели, топилни, инсинератори, пещи за калциниране, пещи за изпичане, пещи, сушилни, двигатели, горивни елементи, съоръжения за циклично химическо изгаряне, запалителни устройства и термични или каталитични съоръжения за доизгаряне. Съоръжения с номинална топлинна мощност под 3 MW не се вземат предвид за целите на посоченото изчисление.“

в) таблицата се изменя, както следва:

i) първи ред се заменя със следното:

„Изгаряне на горива в инсталации с обща номинална топлинна мощност, превишаваща 20 MW (с изключение на изгарянето в инсталации за изгаряне на опасни или твърди битови отпадъци) Считано от 1 януари 2024 г., изгарянето на горива в инсталации за изгарянето на твърди битови отпадъци с обща номинална топлинна мощност, превишаваща 20 MW, за целите на членове 14 и 15.	Въглероден диоксид“

ii) втори ред се заменя със следното:

„Рафиниране на нефт с използването на горивни съоръжения с обща номинална топлинна мощност над 20 MW	Въглероден диоксид“

iii) пети ред се заменя със следното:

„Производство на желязо или стомана (първично или вторично стапяне), включително непрекъснато леене, с капацитет над 2,5 тона на час	Въглероден диоксид“

iv) седми ред се заменя със следното:

„Производство на първичен алуминий или диалуминиев триоксид	Въглероден диоксид и перфлуоровъглероди“

v) петнадесети ред се заменя със следното:

„Сушене или изпичане на гипс или производство на гипсови панели или други продукти от гипс с производствен капацитет за калциниран гипс или изсушен вторичен гипс, надвишаващ общо 20 тона на ден	Въглероден диоксид“

▼B

vi) осемнадесети ред се заменя със следното:

„Производство на сажди с карбонизиране на органични вещества като масла, катран, остатъци от крекинг и дестилация, с производствен капацитет над 50 тона на ден	Въглероден диоксид“

vii) двадесет и четвърти ред се заменя със следното:

„Производство на водород (H_2) и синтетичен газ с производствен капацитет над 5 тона на ден	Въглероден диоксид“

viii) двадесет и седми ред се заменя със следното:

„Транспортиране на парникови газове за съхранение в геоложки формации в място за съхранение, получило разрешение съгласно Директива 2009/31/ЕО, с изключение на емисиите, обхванати от друга дейност съгласно настоящата директива	Въглероден диоксид“

ix) след последния нов ред се добавя следният ред, като между тях се поставя разделителна линия:

„Морски транспорт Дейности в областта на морския транспорт, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2015/757, с изключение на дейностите в областта на морския транспорт, попадащи в обхвата на член 2, параграф 1а, и до 31 декември 2026 г. — на член 2, параграф 1б от посочения регламент	Въглероден диоксид Считано от 1 януари 2026 г., метан и диазотен оксид“

2) Приложение IIб към Директива 2003/87/ЕО се заменя със следното:

„ПРИЛОЖЕНИЕ IIб

ЧАСТ А

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ МОДЕРНИЗАЦИОННИЯ ФОНД В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 10, ПАРАГРАФ 1, ТРЕТА АЛИНЕЯ

	Дял
България	5,84 %
Чехия	15,59 %
Естония	2,78 %
Хърватия	3,14 %
Латвия	1,44 %
Литва	2,57 %
Унгария	7,12 %
Полша	43,41 %
Румъния	11,98 %
Словакия	6,13 %

▼B

ЧАСТ Б

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ МОДЕРНИЗАЦИОННИЯ ФОНД В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 10, ПАРАГРАФ 1, ЧЕТВЪРТА АЛИНЕЯ

	Дял
България	4,9 %
Чехия	12,6 %
Естония	2,1 %
Гърция	10,1 %
Хърватия	2,3 %
Латвия	1,0 %
Литва	1,9 %
Унгария	5,8 %
Полша	34,2 %
Португалия	8,6 %
Румъния	9,7 %
Словакия	4,8 %
Словения	2,0 %“

3) Следните приложения се вмъкват като приложения III и IIIa към Директива 2003/87/ЕО:

„ПРИЛОЖЕНИЕ III

ДЕЙНОСТ, ПОПАДАЩА В ОБХВАТА НА ГЛАВА IVa

Дейност	Парникови газове
Освобождаване за потребление на горива, които се използват за изгаряне в сградния сектор, сектора на автомобилния транспорт и допълнителните сектори. Тази дейност не включва: а) освобождаването за потребление на горива, използвани в дейностите, изброени в приложение I, освен ако се използват за изгаряне в дейностите по транспортиране на парникови газове за съхранение в геоложки формации, предвидени в ред двадесет и седем от таблицата в посоченото приложение, или се използват за изгаряне в инсталации, които са изключени съгласно член 27а; б) освобождаването за потребление на горива, за които емисионният фактор е нула; в) освобождаването за потребление на опасни или твърди битови отпадъци, използвани като гориво. Сградният сектор и секторът на автомобилния транспорт съответстват на следните източници на емисии, определени в Насоките на МКИК относно националните инвентаризации на парниковите газове от 2006 г., с необходимите изменения на тези определения, както следва: а) комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия (код на категорията източници 1A1a ii) и топлофикационни централи (код на категорията източници 1A1a iii), доколкото те произвеждат топлинна енергия за категориите по букви в) и г) от настоящата алинея, пряко или чрез топлофикационни мрежи;	Въглероден диоксид

▼B

Дейност	Парникови газове
б) автомобилен транспорт (код на категорията източници 1A3b), с изключение на използването на селскостопански машини по пътища с настилка;	
в) търговска/институционална (код на категорията източници 1A4a);	
г) жилищна (код на категорията източници 1A4b).	
Допълнителните сектори съответстват на следните източници на емисии, определени в Насоките на МКИК относно националните инвентаризации на парниковите газове от 2006 г.:	
а) енергийни промишлени сектори (код на категорията източници 1A1), с изключение на категориите, определени във втора алинея, буква а) от настоящото приложение;	
б) производствени промишлени сектори и строителство (код на категорията източници 1A2).	

ПРИЛОЖЕНИЕ IIIa

КОРИГИРАНЕ НА КОЕФИЦИЕНТА НА ЛИНЕЙНО НАМАЛЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 30в, ПАРАГРАФ 2

1. Ако средното количество емисии, докладвани съгласно глава IVa за периода 2024—2026 г., е с повече от 2 % по-голямо в сравнение със стойността на количеството за 2025 г., определено в съответствие с член 30в, параграф 1, и ако тези разлики не се дължат на разлика от по-малко от 5 % между емисиите, докладвани съгласно глава IVa, от една страна, и от друга — данните от инвентаризацията на емисиите на парникови газове в Съюза за 2025 г. от категориите източници по РКООНИК за секторите, попадащи в обхвата на глава IVa, коефициентът на линейно намаление се изчислява чрез коригиране на коефициента на линейно намаление, посочен в член 30в, параграф 1.

2. Коригираният в съответствие с точка 1 коефициент на линейно намаление се определя, както следва:

LRF_{adj} = 100 %* [$MRV_{[2024-2026]}$ − ($ESR_{[2024]}$ − 6* $LRF_{[2024]}$* $ESR_{[2024]}$)]/ (5* $MRV_{[2024-2026]}$), където:

LRF_{adj} е коригираният коефициент на линейно намаление;

$MRV_{[2024-2026]}$ е средната стойност на проверените емисии съгласно глава IVa за периода 2024—2026 г.;

$ESR_{[2024]}$ е стойността на емисиите за 2024 г., определена в съответствие с член 30в, параграф 1, за секторите, попадащи в обхвата на глава IVa;

$LRF_{[2024]}$ е коефициентът на линейно намаление, посочен в член 30в, параграф 1.“

4) Приложение IV към Директива 2003/87/ЕО се изменя, както следва:

а) В част А раздел „Изчисления“ се изменя, както следва:

i) в трета алинея последното изречение „Емисионният фактор за биомаса е нула.“ се заменя със следното:

„Емисионният фактор за биомаса, която отговаря на критериите за устойчивост и критериите за намаляване на емисиите на парникови газове при използването на биомаса, установени с Директива (ЕС) 2018/2001, с всички необходими корекции за прилагане съгласно настоящата директива, определени в актовете за изпълнение, посочени в член 14 от настоящата директива, е нула.“

▼B

ii) пета алинея се заменя със следното:

„Използват се факторите на окисляване по подразбиране, разработени съгласно Директива 2010/75/ЕС, освен ако операторът не е в състояние да докаже, че факторите, специфични за дейността, са по-точни.“

б) в част Б раздел „Мониторинг на емисиите на въглероден диоксид“, четвърта алинея, последното изречение „Емисионният фактор за биомаса е нула.“ се заменя със следното:

„Емс Директива (ЕС) 2018/2001, с всички необходими корекции за прилагане съгласно настоящата директива, определени в актовете за изпълнение, посочени в член 14 от настоящата директива, е нула.“

в) добавя се следната част В:

„ЧАСТ В

Мониторинг и докладване на емисиите, съответстващи на дейността, посочена в приложение III

Мониторинг на емисиите

Мониторингът на емисиите се извършва чрез изчисляване.

Изчисляване

Емисиите се изчисляват по следната формула:

Количество освободено за потребление гориво × емисионен фактор

Освободеното за потребление гориво включва количеството гориво, освободено за потребление от регулирания субект.

Използват се емисионните фактори по подразбиране на МКИК от Насоките за инвентаризация на МКИК от 2006 г. или от последващи осъвременени варианти на тези насоки, освен когато има по-точни емисионни фактори за конкретното гориво, установени от независими акредитирани лаборатории въз основа на признати аналитични методи.

За всеки регулиран субект и за всяко гориво се прави отделно изчисление.

Докладване на емисиите

Всеки регулиран субект включва следната информация в своя доклад:

А. Данни за идентифициране на регулирания субект, включително:

— наименованието на регулирания субект;

— неговият адрес, включително пощенски код и държава;

— видът на горивата, които освобождава за потребление, и дейностите, чрез които освобождава горивата за потребление, включително използваната технология;

— адрес, телефон, факс и адрес на електронна поща на лицето за контакт; и

— името на собственика на регулирания субект и на всяко дружество майка.

▼B

Б. За всеки вид гориво, освободено за потребление и използвано за изгаряне в секторите, посочени в приложение III, за който са изчислени емисиите:

— количеството гориво, освободено за потребление;

— емисионните фактори;

— общото количество емисии;

— крайната употреба на освободеното за потребление гориво; и

— неопределеността.

Държавите членки предприемат мерки за съгласуване на изискванията за докладване с всички съществуващи изисквания за докладване, за да се сведе до минимум тежестта на докладването за предприятията.“

5) В приложение V към Директива 2003/87/ЕО се добавя следната част:

„ЧАСТ В

Проверка на емисиите, съответстващи на дейността, посочена в приложение III

Общи принципи

1. Емисиите, съответстващи на дейността, посочена в приложение III, подлежат на проверка.

2. Процесът на проверка включва разглеждане на доклада по член 14, параграф 3 и на мониторинга през предходната година. При него се обръща внимание на надеждността, достоверността и точността на системите за мониторинг и на докладваните данни и информация, свързани с емисиите, и по-специално:

а) докладваните горива, освободени за потребление, и свързаните с тях изчисления;

б) избора и прилагането на емисионни фактори;

в) изчисленията, извършени за определяне на общото количество емисии.

3. Докладваните емисии могат да бъдат утвърдени само при наличието на надеждни и достоверни данни и информация, които позволяват определянето на емисиите с висока степен на сигурност. За висока степен на сигурност се изисква регулираният субект да докаже, че:

а) в докладваните данни липсват несъответствия;

б) събирането на данните е извършено в съответствие с приложимите научни стандарти; и

в) съответните записи на регулирания субект са пълни и последователни.

4. На проверяващия орган се предоставя достъп до всички обекти и до цялата информация във връзка с предмета на проверка.

5. Проверяващият орган взема предвид дали регулираният субект е регистриран по Схемата на Съюза за управление по околна среда и одит (EMAS).

Методика

Стратегически анализ

6. Проверката се извършва въз основа на стратегически анализ на всички количества горива, освободени за потребление от регулирания субект. За тази цел проверяващият орган трябва да има цялостна представа за всички дейности, чрез които регулираният субект освобождава горивата за потребление, както и за тяхното значение за емисиите.

▼B

Анализ на процесите

7. Проверката на предоставените данни и информация се извършва, когато е целесъобразно, в обекта на регулирания субект. Проверяващият орган извършва внезапни проверки за установяване на надеждността на докладваните данни и информация.

Анализ на риска

8. Проверяващият орган подлага всички средства, чрез които горивата се освобождават за потребление от регулирания субект, на оценка по отношение на надеждността на данните за общото количество емисии на регулирания субект.

9. Въз основа на този анализ проверяващият орган изрично определя всички елементи с висока степен на риск от грешка и други аспекти от процедурата за мониторинг и докладване, които има вероятност да доведат до грешки при определянето на общото количество емисии. Това включва по-специално изчисленията, необходими за определяне на нивото на емисиите от отделните източници. Особено внимание се обръща на елементите с висока степен на риск от грешка и на гореспоменатите аспекти от процедурата за мониторинг.

10. Проверяващият орган отчита всички методи за ефективен контрол на риска, прилагани от регулирания субект с цел степента на неопределеност да бъде сведена до минимум.

Доклад

11. Проверяващият орган изготвя доклад за процеса на утвърждаване, в който дава становище дали докладът по член 14, параграф 3 е удовлетворителен. В този доклад се посочват всички проблеми, свързани с извършената работа. Становище, че докладът по член 14, параграф 3 е удовлетворителен, може да бъде дадено само ако по мнение на проверяващия орган липсва съществено разминаване между реалното и докладваното общо количество на емисиите.

Минимални изисквания за компетентност на проверяващия орган

12. Проверяващият орган е независим от регулирания субект; той осъществява дейността си добросъвестно, обективно и професионално и разбира:

а) разпоредбите на настоящата директива, както и съответните стандарти и насоки, приети от Комисията съгласно член 14, параграф 1;

б) законодателните, регулаторните и административните изисквания от значение за проверяваните дейности; и

в) процеса на изготвяне на цялата информация, свързана с всички средства, чрез които горивата се освобождават за потребление от регулирания субект, по-специално във връзка със събирането, измерването, изчисляването и докладването на данни.“.